РАДЫЕ у газ. ночы:

Апошнія два дні прайшлі ў Нямеччыне пад знакам абвастрэньня клясавых супярэчнасьцяў. Акрамя сутычкі ў Вормсе, мелі месца крывавыя сутычкі паміж паліцыяй і рабочымі ў Хартмансдорфе, тэкстыльным цэнтры каля Хэмніцу. У час сутычкі 5 рабочых забіта, 20 цяжка паранена. Сярод рабочых пануе надзвычайнае абурэньне. У Хэмніцы адбылася дэманстрацыя пратэсту, у якой удзельнічала 5.000 рабочых.

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

№ 14 (3522) Пятніца, 17 студзеня 1930 г.

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Камуністычнай Партыі (б) Беларусі

Адрас рэд. і канторы: Менск, Савецкая, 63.
ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА, ГОД ВЫДАНЬНЯ XIII
Тэлефоны: рэдактар—1074, сакратар—619, кантора—781.

АПОШНІЯ НАВІНЫ Б.С.С.Р.

Пазаўчора з Масквы выляцеў у БССР агітсамалёт для ўдзелу ў правядзеньні пасеўнай кампаніі. На самалёце ляцяць інструктары і журналісты маскоўскіх газэт. Самалёт наведае рад гарадоў БССР, а таксама раёны суцэльнае калектывізацыі.
З БССР самалёт выляціць на Ўкраіну.

Арганізацыя беднаты і батрацтва—важнейшая задача КП(б)Б

Пасьля таго, як шпаркае развіцьцё калгаснага будаўніцтва паставіла ў парадак дня ліквідацыю кулацтва, як клясы, ... [illegible]

«АСНОЎНУЮ, АДЗІНУЮ СВАЮ АПОРУ—БЯДНЯЦКА-БАТРАЦКІЯ МАСЫ» ... [illegible]

... ВАЦЬ І АБ'ЯДНАЦЬ ВАКОЛ СЯБЕ ... кіраўніцтва батрацка-бядняцкімі гру... ...нізацыі беднаты і батрацтва!

Крывавыя дэманстрацыі беспрацоўных у Нямеччыне

Барыкадныя баі ў Вормсе

БЭРЛІН, 15. У Вормсе (заходняя Нямеччына) ... [illegible]

Хваляваньні сярод матросаў нямецкага вайсковага флёту

БЭРЛІН, 14. ... [illegible]

Забарона камуністычнай дэманстрацыі сацыял-паліцэйскім Цэргібэлем

БЭРЛІН, 8. ... [illegible]

ДА ГАДАВІНЫ СЬМЕРЦІ КАРЛА І РОЗЫ

Гістарычная тэлеграма Леніна, Сталіна і Сьвярдлова—Лібкнэхту

БЭРЛІН, 12. ... [illegible]

Шырэй разгарнуць працу па раскулачваньні капіталістычных элемэнтаў у вёсцы

... [illegible]

Раёны суцэльнае калектывізацыі павінны шырока разгарнуць работу па раскулачваньні варожых нам клясавых элемэнтаў. Каб не дапусьціць кулака ў калгасы, кожны калектыў павінен добра праверыць свае рады, ачышчаючы іх ад кулакоў, чужых і варожых элемэнтаў. У барацьбе за правільную клясавую лінію ў калгасах рашаючую ролю павінны адыграць арганізаваныя батрацка-бядняцкія сілы. Батракі і беднякі павінны ўступіць у рашучую барацьбу з індывідуалістычнымі тэндэнцыямі ўнутры калгасаў. Зараз значна ўзмацняецца роля вясковых саветаў, як органаў пралетарскае дыктатуры.

Надаючы вялікае значэньне актыўнай дапамозе прафсаюзаў, нарада вітае пастановы партыі і прафсаюзаў аб пасылцы 25.000 рабочых на кіраўнічую працу ў калгасы. Калгасы павінны падрыхтавацца да таварыскага прыёму камандыраваных пралетараў. Шэфства і пасылка брыгад павінны ўсямерна разгортвацца і ўзмацняцца.

Нарада заяўляе, што будзе весьці самую рашучую барацьбу з разбазарваньнем калгаснай маёмасьці, ... тых гаспадарак, якія разбазарваюць жывёлу, інвэнтар, насеньне і корм, павінна быць праведзена самая рашучая барацьба.

У надыходзячую веснавую пасеўную кампанію раёны суцэльнае калектывізацыі павінны павялічыць пасеўную плошчу, найменей, на 30 проц. Павінны быць павялічаны засевы насенных, кармавых і гародных культур. Насеньне павінна быць ачышчана поўнасьцю.

Вітаючы ініцыятыву калгасу «Гігант» (Урал) у справе барацьбы з рэлігійнымі забабонамі (на тэрыторыі «Гіганта» зачынены ўсе 21 царква, 53 капліцы, а таксама адча мячэць), нарада лічыць неабходным пасьледваць гэтаму прыкладу і прапануе ўсім калгасным аб'яднаньням правесьці ў гэтым кірунку шырокую растлумачальную працу.

Пашыраная нарада, якая адбылася пры НКЗ СССР, ухваліла стварыць пры НКЗ штат для распрацоўкі зводнага пляну па падрыхтоўцы спэцыялістых сельскае гаспадаркі.

„Чырвонае Сормава"—шэфствуе над Магілеўскай акругай

Сацыялістычны дагавор паміж сормаўцамі і калгасьнікамі Магілеўшчыны

Рабочыя Сормаўскага заводу пастанавілі ўзяць шэфства над Магілеўскай акругай суцэльнай калектывізацыі. Тры рабочыя сормаўцы — сьлесары **Ільлін і Трубнікаў і ліцейшчык Іваноў** —прыехалі у Магілеў, каб азнаёміцца з становішчам калгаснага будаўніцтва па акрузе.

Якая гісторыя гэтага шэфства?

Калгасьнікі Магілеўскай акругі, даведаўшыся, што завод «Чырвонае Сормава» пасылае ў БССР 100 рабочых на пастаянную работу ў калгасы, сталі завочна выбіраць рабочых старшынямі калгасаў і папрасілі завод узяць шэфства над Магілеўшчынай.

Рабочыя-ж пасьля абгаварэньня гэтага пытаньня па цэхавых сходах сталі дзесяткамі падаваць заявы ў заўком. **600 чалавек выказалі жаданьне ехаць у калгасы.** Адборачная камісія і сходы адабралі 100 чалавек. Было пастаноўлена павялічыць лік камандыраваных на 30 чалавек, выключна для калгасаў Магілеўскае акругі.

Рабочыя - сормаўцы і сяляне-калгасьнікі Магілеўскае акругі заключаюць паміж сабою сацыялістычны дагавор. Рабочыя абавязваюцца павялічыць выпуск прадукцыі заводу на працягу бягучага гаспадарчага году да 77 млн. руб. супроць 48 млн. у першым годзе пяцігодкі; узьняць прадукцыйнасьць працы на 45,5 проц., зьнізіць сабекошт на 14 проц., шырока дапамагаць Магілеўскай акрузе ў справе перабудовы сельскае гаспадаркі.

Рабочыя бяруць на сябе абавязак на працягу 1930 году арганізаваць у акрузе трактарную станцыю на 10-12 машын.

З другога боку, бядняцка - серадняцкія масы сялянства, рабочыя, грамадзкія і інш. арганізацыі Магілеўшчыны абавязваюцца на працягу паўтара год правесьці суцэльную калектывізацыю сельскае гаспадаркі і забясьпечваць сормаўскі ЦРК с.-г. прадуктамі.

У далейшым усіх сваіх вылучэнцаў на вясковую прафсаюзную, савецкую і каапэрацыйную работу завод будзе пасылаць у Магілеўскую акругу. Для арганізацыі машына - трактарных станцый прыцягваецца інжынэрна-тэхнічны пэрсанал заводу.

У сваю чаргу сормаўцы патрабуюць падтрыманьня ўсёй пралетарскай грамадзкасьці БССР і ў першую чаргу прафарганізацый.

Рабочыя, якія едуць у Магілеўскую акругу, будуць увесь час трымаць цесную сувязь з заводам. Яны павінны праз кожныя тры месяцы рабіць справаздачы на сходах рабочых тых цэхаў, якія іх пасылаюць.

Калгасы чакаюць сваіх кіраўнікоў

Пачалася падрыхтоўка 573 рабочых, мабілізаваных на работу ў калгасы

Дырэктыва ЦК КП(б)Б аб мабілізацыі 500 рабочых для накіраваньня іх на сталую работу ў калгасы выканана здавальняюча як у колькасных, так і ў якасных адносінах.

У выніку добрае падрыхтоўчае кампаніі заданьне перавышана. Заданьнем прадугледжвалася мабілізаваць 500 рабочых. Дабраахвотнікаў-жа ёсьць 2.562, з якіх адобрана 573: 490 мужчын і 83 жанчыны.

Сярод мабілізаваных рабочых—403 камуністых і 52 камсамольцы. З вытворчым стажам да 5-ці год — 53 чал. да 10-ці год—164, рэшта—звыш 10-ці год.

Па нацыянальнасьці мабілізаваныя рабочыя разьмяркоўваюцца наступным чынам: 310 беларусаў, 139 яўрэяў, рэшта расійцы, палякі і інш. нацыянальнасьці.

Акрамя мабілізаваных на беларускіх прадпрыемствах у БССР прыяжджае 100 рабочых Сормаўскага заводу.

Адабраныя на калгасную працу рабочыя ўжо разьмеркаваны па калгасах і ўстановах. У калгасы і кусты накіроўваецца 348 чалав., у райкалгасы—200, у акруговыя калгассаюзы—16, у акруговыя аўтаномныя сэкцыі с.-г. каапэрацыі—32, у апарат калгасцэнтру БССР—2, у Белпаляводсаюз, жывёлагадоўчы саюз і садова - гародны саюз—па аднэм.

Большасьць сормаўцаў накіроўваецца ў Магілеўскую акругу суцэльнай калектывізацыі, а адзін з іх—у аддзел кадраў Калгасцэнтру БССР для сувязі з сормаўскім заводам, які ўзяў шэфства над Магілеўскай акругай.

Ва ўсіх акругах БССР ужо створаны спэцыяльныя падрыхтоўчыя курсы для мабілізаваных рабочых. Усюды пачаліся заняткі. Курсы забясьпечаны лектарскім пэрсаналам.

Асноўным недахопам курсаў зьяўляецца тое, што няма належнай колькасьці як навучальнай літаратуры, так і літаратуры для забесьпячэньня кожнага з рабочых. Літаратуры хапае толькі для 300 мабілізаваных.

Калгасы Беларусі пачалі рыхтавацца да прыёму мабілізаваных рабочых. У большасьці калгасаў адбыліся сходы, прысьвечаныя прыезду да іх рабочых. Калгасьнікі задаволены тым, што да іх накіраваны рабочыя, і з нецярплівасьцю чакаюць прыезду апошніх.

Некаторыя калгасы ўжо падшукваюць кватэры для мабілізаваных. Калгасьнікі рыхтуюцца ўрачыста спаткаць мабілізаваных рабочых.

Не пазьней 1-га лютага рабочыя будуць накіраваны ў калгасы.

„Мы змагаемся і будзем змагацца за савецкую Чэха-Славакію"

„Мы вучымся ў бальшавікоў, як вам зламаць шыю"

ПРАГА. Толькі нядаўна была зьмешчана, урэшце, у друку прамова камдэпутата Готвальда, які выступіў у парляманце пры абмеркаваньні ўрадавай дэклярацыі яшчэ 22-га сьнежня.

У друк у свой час прайшлі толькі мізэрныя ўрыўкі прамовы, а рэшта была выкінута цэнзураю. Правінцыйным камуністычным газэтам забаронена было зьмяшчаць прамову Готвальда нават у такім выглядзе.

У часе прамовы Готвальда адбываліся выгукі ўсяе залі, якія часта пераходзілі літаральна ў зьвярыны роў. Асабліва стараліся нацыянал-сацыялісты і сацыял-дэмакраты.

Зварочваючыся да фашыстаў, Готвальд заявіў: «Вы хочаце задушыць дубінкаю, штыхамі і астрогам усякае выяўленьне нездаволеньня? Вы хочаце зрабіць так, каб прадстаўнікоў кампартыі тут ня бачылі і ня слухалі? Надыйдзе час і мы з вамі разьлічымся гэтаксама, як бальшавікі разьлічыліся з царом і Керанскім.

Мы змагаемся і будзем змагацца за пралетарскую дзяржаву, за савецкую Чэхаславакію. Нас часта абвінавачваюць у тым, што мы знаходзімся «пад камандаю Масквы». Так, **мы—партыя чэхаславацкага пралетарыяту і наш рэвалюцыйны штаб, сапраўды — Камінтэрн.**

Вы-ж знаходзіцеся пад камандай Лігі Нацый, пад камандаю імпэрыялістычных драпежнікаў і банкіраў Ротшыльдаў і інш.

Мы ідзем на вывучку ў Маскву, ведаеце на што? (выгукі залі: «Не, ня ведаем»). Мы ідзем у Маскву, каб навучыцца ад расійскіх бальшавікоў, як вам зламаць шыю, а вы-ж самі ведаеце, што расійскія бальшавікі ў гэтым вялікія майстры».

Спыніўшыся на падрыхтоўцы вайны супроць СССР, Готвальд зазначае на заключэньне тайных дагавораў з Румыніяй і Польшчай, на ўзбраеньне Чэхаславакіяй арміі Польшчы, Румыніі, Югаславіі, Літвы і іншых дзяржаў, і на рост мілітарызму ў самай Чэхаславакіі.

За стопроцантную бальшавізацыю

ПРАГА. 14 студзеня пашыраны пленум ЦК Чэхаславацкае кампартыі прыняў рэзалюцыю, у якой адзначае **абвастрэньне гаспадарчага крызісу, рост паляпненьня мас і нарастаньне новае рэвалюцыйнае хвалі.** Гаворачы аб унутраным становішчы партыі, рэзалюцыя падкрэсьлівае, што з моманту свайго апошняга зьезду **Чэхаславацкая кампартыя зрабіла вялізарную працу,** ачысьціўшы свае рады ад ліквідатараў і значна павялічыўшы палітычны ўзровень радавых членаў партыі; разам з тым, шмат зроблена ў галіне мабілізацыі рабочых мас навокал пёзунгаў партыі. Адначасова рэзалюцыя адзначае рад недахопаў партыйнае работы, галоўным з якіх зьяўляецца недастатковая барацьба з праваю небясьпекай і праяўленьнямі правага ўхілу на практыцы. **Пленум вызначыў шлях да выпраўленьня гэтых недахопаў і выказаўся за паскарэньне перабудовы партыі на падставах стопроцантнае бальшавізацыі.**

ЧЭХА-СЛАВАКІЯ ЛІХАМАНКАВА РЫХТУЕЦЦА ДА ВАЙНЫ

ПРАГА. Некалькі дзён назад камфракцыя парляманту зьвярнулася з новым запытаньнем да міністра замежных спраў Бэнэша па пытаньні аб замежнай палітыцы Чэхаславакіі.

Новае запытаньне, цадобна, першаму, спыняецца на шэрагу фактаў, якія сьведчаць аб шалёнай падрыхтоўцы Чэхаславакіі да вайны і аб антысавецкай замежнай палітыцы Чэхаславакіі, да гэтага часу ня прызнаўшай СССР дэ-юрэ.

Чуткі аб пагібелі амэрыканскіх лётнікаў

МАСКВА, 16. 14-га студзеня Анадыр прыняў радыё з Пінкігнэі, у якім Шырыменка паведамляе: «Мною атрыманы ліст з Уэлена ад 30-га сьнежня, у якім гаворыцца, што па няспраўджаных чутках амэрыканскія лётнікі Эйэльсон і Бэрлан загінулі ў раёне ракі Ангуэм, праляцеўшы некаторы час уверх па ёй. Пасланыя Стэмсонам нарты на пошукі самалёту, зьвярнуліся з прычыны пургі, не дасягнуўшы мэты. Чуткі аб знаходжаньні самалёту ў раёне ракі Ангуэм пацьвярджаюцца, але, паўтараю, яны ня спраўджаны».

У сувязі з гэтым паведамленьнем, арктычнай камісіяй учора паслана радыё-тэлеграма на «Стаўрапаль» з загадам неадкладна арганізаваць пошукі самалёту на нартах па рацэ Ангуэм.

Працэс шпіёнаў фальшывамонэтчыкаў—кірылаўцаў

ЛЕНІНГРАД. 17-га студзеня выязная сэсія вайсковае калегіі Вярхоўнага суда СССР пачынаецца слуханьне справы шпіёнаў фальшывамонэтчыкаў — Кірылаўцаў.

26-га лістапада 1928 г. у Ленінградзе быў затрыманы першы з шайкі «Кірылаўцаў», які назваў сябе Грынбэргам. У яго знайшлі рэвальвэр і на 2.220 руб. фальшывых чырвонцаў. На папярэднім сьледзтве было высьветлена, што Грынбэрг на самой справе зьяўляецца членам манархічнай арганізацыі «Кірылаўцаў»— Альбэртам Шылерам які нелегальна прабраўся ў СССР. У 1922 годзе Шылер прыехаў у Данцыг і ўступіў там у манархічную арганізацыю «Саюз афіцэраў расійскай арміі і флёту», якая налічвала ў сваіх радох каля 60 чал. Арганізатарам гэтае групы зьяўляецца былы камандзір Шылера генэрал Глазэнап— адзін з правадыроў манархістых кірылаўскай арыентацыі.

З мэтаю адшуканьня грашовых сродкаў кіраўнікі «Кірылаўцаў» **уступілі ў зносіны з прадстаўнікамі замежнага буйнога капіталу, асабліва ангельскага,** красамоўна апісваючы свае сілы і магчымыя посьпехі контр - рэвалюцыйных выступленьняў у СССР. Апрача таго, «Кірылаўская» група, як у мэтах асабістае **нажывы, так і падрыву фінансавага становішча СССР, старалася наладзіць фабрыкацыю фальшывых чырвонцаў, уступіла ў сувязь з фальшывамонэтчыкам Садатэрашвілі і набыла ў яго партыю чырвонцаў для пашырэньня іх у СССР.**

У гэтай-жа арганізацыі Шылер і прыняў псэўдонім Грынбэрга. Апрача таго, ён быў вядомы пад прозьвішчамі Дзярнова, Дамброўскага, Аляксеева і Ёнава. За граніцай ён пазнаёміўся з палкоўнікам Латунінам, які трымаў сувязь з латвійскай контр-разьведкай і які неаднокраць хадзіў нелегальна ў СССР. У 1923 годзе Шылер з Латунінам нелегальна хадзілі ў СССР з Латвіі. У сьнежні 1923 г. Шылер сустрэўся ў Данцыгу з генэралам Глазэнапам і з гэтага часу стаў яго бліжэйшым супрацоўнікам.

У верасьні 1928 году, па даручэньні Глазэнапа, Шылер прабраўся ў СССР. Яго мэтаю былі: **збор вестак аб эканамічным становішчы СССР, аб настроях розных груп насельніцтва, аб будаўніцтве і становішчы Чырвонай арміі і флёту, стварэньне контр - рэвалюцыйных кадраў у СССР для падрыхтоўкі паўстаньня і, нарэшце, распаўсюджваньне фальшывых чырвонцаў для падрыву фінансавае моцы СССР.**

У гэты пераход Шылер быў узброены рэвальвэрамі і меў пры сабе на 70.000 руб. фальшывых чырвонцаў.

У Ленінградзе Шылер адшукаў сваіх былых аднапалчан - афіцэраў, 20 драгунскага палка, штаб - ротмістра Карсакова і карнэта Гайэра. У размове з Шылерам аб СССР, Карсакоў выказаў незадаваленьне савецкай уладай а Шылер, бачачы ў ім свайго чалавека, выкрываў яму ўсе свае таямніцы. Карсакоў расказаў Шылеру тое, што ведаў аб Чырвонай арміі, авіяцыі, прамысловасьці і аб настроях інтэлігэнцыі. Ён-жа пазнаёміў Шылера з Фядотавым, які служыў калісьці ў тым-жа 20-м палку.

Шылер расказаў таксама Фядотаву пра сваю справу.

Гэйера Шылер адшукаў праз адрасны стол і сустрэў з яго боку такія-ж спачувальныя адносіны, як у Карсакова і Фядотава. Пакінуўшы Карсакову пакеты з фальшывымі чырвонцамі, Шылер выехаў назад за граніцу.

У лістападзе 1928 году ён зноў зьявіўся з патроенай порцыяй чырвонцаў і ў Ленінградзе, перш на перш, пайшоў да Фядотава, які палажыў чырвонцы ў скрынку з-пад гамашаў. Больш Шылеру нікога ня прышлося бачыць, бо па дарозе ён быў затрыманы ДПУ.

Прымаючы пад увагу, што ў Ленінградзе з фальшывымі чырвонцамі можна лёгка папасьціся, Фядотаў перадаў іх мужу свае сястры Іткіну, які жыў у вёсцы, паведаміў яму аб пазначэньні і аб тым, адкуль узяты гэтыя чырвонцы і запрапанаваў іх збываць. Фядотаў, Гайэр і Карсакоў прабавалі самі пашыраць чырвонцы ў Ленінградзе, але гэта ім не ўдалося, бо фальшывыя грошы зьвярнулі на сябе ўвагу АДПУ і ў выніку Фядотаў, Гайэр, Карсакоў і Іткін былі злоўлены на месцы злачынства.

Экспэртыза ўстанавіла тоесамасьць чырвонцаў, якія былі адабраны ў Шылера, з чырвонцамі «фабрыкі» Садатэрашвілі ў Нямеччыне. Такім чынам ясна, што Шылер, дзейнічаючы па дырэктывах Глазэнапа, стварыў контр-рэвалюцыйную арганізацыю, якая мела на мэце **дэзарганізацыю грашовага звароту ў СССР і падрыхтоўку кадраў для ўзброенага выступленьня супроць СССР.** (ТАСС).

Рэвалюцыйны ўздым у Румыніі

Масавыя арышты адбываюцца па ўсім краі

Катаваньні арыштаваных у ахранцы

ВЕНА, 14. Хваля рэвалюцыйных дэманстрацый рабочых мас нарастае па ўсёй Румыніі. У Бухарэсьце, Ясах і інш. гарадох адбыліся новыя масавыя дэманстрацыі, са сьпевамі «Інтэрнацыяналу». Паміж дэманстрантамі і жандармэрыяй адбываюцца сутычкі. У Ясах арыштавана звыш 100 дэманстрантаў беспрацоўных. У Бухарэсьце таксама праведзена шмат арыштаў. Сярод арыштаваных 30 жанчын. Па паведамленьні буржуазнага друку, арыштаваныя ноччу прабавалі вырывацца з паліцэйскае турмы. Справа дайшла да сутычкі з паліцыяй. На дапамогу паліцыі была выклікана жандармэрыя. Арыштаваныя былі зьбіты прыкладамі і загнаны ў камэры. Сярод арыштаваных шмат параненых. Ёсьць некалькі параненых і сярод жандараў.

У Арадэа-Мары адбыліся сутычкі паміж рэфармістымі і членамі унітарных прафсаюзаў і беспрацоўнымі. Рэфармістыя зьвярнуліся па дапамогу да жандармэрыі, якая арыштавала некалькі рэвалюцыйных рабочых.

У каменна-вугальным басэйне даліны Жылавы пашыраецца забастовачны рух.

Галадоўка палітвязьняў-жанчын у рыскай турме

РЫГА, 15. Гэтымі днямі адміністрацыя рыскае жаночае турмы кінула ў карцэр 2-х хворых палітвязьняў-жанчын Блюмфольда і Ліцыт, абвінаваціўшы гэтых хворых таварышоў у тым, што яны, быццам, некаму пасылалі запіскі, некага заклікалі да бунту і г. д. Калі аб пераводзе гэтых двух хворых таварышоў у халодны карцэр даведаліся астатнія 40 жанчын палітвязьняў, яны ўзьнялі шум у сваіх камэрах, пачалі стукаць у дзьверы, патрабуючы вызваленьня хворых з карцэру. У адказ на гэта адміністрацыя турмы пасадзіла ў карцэр усіх 40 пратэставаўшых жанчын, сярод якіх таксама знаходзяцца хворыя.

Адміністрацыя заявіла карэспандэнтам буржуазных газэт, што жанчыны, быццам, арганізавалі ў турме «сапраўдны бунт».

ВЯЛІЗАРНАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПЕРАД БУДЫНКАМ ВЯРХОЎНАГА СУДА Ў КОЎНІ

КОЎНА, 15. З прычыны вынесенага вярхоўным судом сьмяротнага прысуду над камуністымі Кучынскім і Кантаўскім, сёньня адбылася вялізарная дэманстрацыя рабочых перад будынкам вярхоўнага суда. Паліцыя разагнала дэманстрацыю, арыштаваўшы 5 дэманстрантаў.

У ФАШЫСЦКАЙ ПОЛЬШЧЫ

«ЧЕРТА ОСЕДЛОСТИ» ДЛЯ ЯЎРЭЯЎ

Рабочы яўрэй зьвярнуўся да пасярэдніцтва працы і спытаўся, ці ён можа пасяліцца ў Гдыні (польскі вайсковы порт на Бальтыцкім моры), на гэта ён атрымаў наступны адказ:

«Гдыня налічвае зараз 2.000 жыхароў і разьвіваецца, як эўрапэйскі горад. Яўрэі да гэтага часу ня жылі ў Гдыні, таксама і ў будучым горад не дазволіць пасяляцца яўрэям». Такім чынам, у фашысцкай Польшчы, дзе працягваюцца ўсе традыцыі царызму, уваскрашаецца таксама і «черта оседлости».

ЗАБАСТОЎКА ДРУКАРОЎ У КРАКАВЕ

Як паведамляе польскі друк, у Кракаве распачалася забастоўка друкароў. Кракаўскія газэты ня выходзяць. Забастоўка абвастраецца.

Пачаўся суд над прасьледвальнікамі рабкора Багайскага

ШКЛОЎ (наш кар.). 15-га студзеня а 7-й гадзіне ўвечары выязная сэсія Вярхоўнага Суду БССР пачала на фабрыцы «Спартак» разгляд справы аб самагубстве рэдактара насьценгазэты—Багайскага.

На лаўцы падсудных—3 чалавекі: галоўны абвінавачаны—былы загадчык фабрычнай электрастанцыі, Шкураў і манцёры Паплаўскі і Моцны.

У залі суду прысутнічае каля 300 рабочых. Па справе выклікана каля 40 сьведкаў. Разгляд справы працягнецца 6 дзён.

У першы вечар быў зроблены папярэдні допыт абвінавачаных: ніхто з іх сябе вінаватым ня прызнаў.

Пасьля папярэдняга допыту пачаўся допыт галоўнага падсуднага Шкурава.

ВЫНІКІ СТУДЗЕНЬСКАГА ПЛЕНУМУ ЦК КП(б)Б

*Даклад тав. ГЭЯ на менскім партактыве**)

Клясавыя зрухі і барацьба за генэральную лінію партыі

[illegible]

Аб калектывізацыі і задачах веснавой пасеўнай кампаніі

[illegible] выступленьню, кулак вядзе моцную агітацыю супроць калектывізацыі, апіраючыся на больш адсталыя пласты вёскі, у прыватнасьці, на жанчын. Кулак імкнецца пралезьці ў калгасы, каб разваліць і выклікаць распад тых калектыўных гаспадарак, якія яшчэ ня скляліся ў моцную гаспадарчую адзінку. Мы маем паасобныя выпадкі развалу калгасаў. І таму нам трэба вельмі ўважліва аднесьціся да гэтых фактаў, бо яны сьведчаць аб тым, што кулак часткова ў калгасы пралез.

Пленум пацьвердзіў раней прынятую пастанову аб тым, каб кулака ў калгасы ня пускаць. Яго трэба вывесьці на сьвежую ваду там, дзе ён пасьпеў у калгасы пралезьці. Трэба гнаць кулакоў з калгасаў там, дзе яны ўжо пралезьлі. Пленум зьвярнуў увагу ў сваіх пастановах на пытаньні пастаноўкі работы з беднатой. Групы беднаты ў вёсках і сёлах павінны зьявіцца нашай апорай у справе правядзеньня калектывізацыі.

Пленум прыняў пастанову, якая прадугледжвае стварэньне груп беднаты і ў калектыўных гаспадарках, асабліва ў калгасах прасьцейшага тыпу, бо ў калектывах захоўваюцца яшчэ асобныя моманты клясавай барацьбы. У асобе груп беднаты мы будзем мець апору для таго, каб захаваць гэтыя калгасы ад развалу.

Такім чынам, пытаньне аб кулаку, пытаньне аб далейшым бязьлітасным наступленьні на кулака было адным з асноўных на пленуме ЦК.

Гэтае пытаньне ставілася часамі і ў некалькі прымітыўнай форме: куды дзяваць кулака, калі мы ствараем калгас?

Ясна адно, таварышы, ствараючы калектыўныя гаспадаркі, мы ня можам пакінуць кулака, каб яго зямля перапляталася з зямлёй калгасу, ня можам дапусьціць, каб кулак праводзіў у калгасах сваю шкодную, падрыўную работу. Пры землеўпарадкаваньні калгас нам абавязкова трэба выдзяляць для калектыўных гаспадарак суцэльныя масывы зямлі, неразьбітыя, не перарэзаныя палямі і землямі кулакоў, **якіх мы ў калгасы ня пусьцім.**

Толькі ў выніку няўхільнага і выразнага правядзеньня генэральнай лініі нашай партыі мы здолелі паставіць перад сабой задачу ліквідацыі кулацтва, як клясы. Мы назіраем вялізарны эканамічны рост сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі, няўхільнае ўзмацненьне эканамічнай магутнасьці калгасаў і саўгасаў, мы маем рашучы паварот серадняка супроць кулацка-капіталістычных элемэнтаў вёскі. Серадняк свой выбар зрабіў і пашоў за пралетарыятам на шляху калектывізацыі. Усё гэта адбываецца ў абставінах яшчэ большага абвастрэньня клясавай барацьбы на вёсцы. Зусім відавочна, што серадняк толькі тады перастане хістацца, калі адна з кляс—сельская буржуазія—кулацтва—будзе ліквідавана і калі пад кіраўнічым уплывам пралетарыяту на базе індустрыялізацыі с.-г. сацыяльная прырода серадняка будзе пераробленна. І таму ліквідацыя матар'яльнай асновы кулацтва зьяўляецца нашай асноўнай задачай, якая пастаўлена перад намі цяперашнім этапам будаўніцтва сацыялізму.

Кулацкія сродкі вытворчасьці павінны арганізавана пераходзіць у грамадзкую ўласнасьць калгасаў. Гэтым самым ліквідуецца эканамічная і вытворчая база кулацтва, як клясы. Зусім зразумела, што раскулачваньне патрабуе вялізарнейшай арганізацыі батрацка - серадняцкіх мас, патрабуе вялізарнейшай мабілізацыі ўсіх партыйных арганізацый. На гэтым фронце ня можа быць ніякіх хістаньняў, ніякага лібэральнічаньня. Кожныя хоць крыху прымірэнчыя адносіны да кулака зьяўляюцца самай выразнай праявай права-апартуністычнага ўхілу на практыцы. З гэтымі адносінамі партыя будзе весьці самую бязьлітасную, самую жорсткую барацьбу. З усіх калгасаў кулакі павінны быць выгнаны. Ва ўсіх калгасах батрацка-бядняцкае ядро павінна быць максымальна ўзмоцнена. Разгорнутым фронтам партыя павяла яшчэ больш бязьлітаснае наступленьне на кулака. І ніякіх хістаньняў партыя ў барацьбе за ліквідацыю кулака, як клясы, не дапусьціць. Бядняцка-серадняцкія масы вёскі пры кіраўнічай дапамозе рабочае клясы і пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі ліквідуюць кулацтва, як клясу.

У пытаньнях калектывізацыі вялізарнейшую ролю павінны адыграць нашы саўгасы. На пленуме адзначаліся імкненьні да ліквідацыі саўгасаў, шляхам зьліцьця іх з калгасамі. Гэта ў корані няверна. Савецкія гаспадаркі павінны зьяўляцца кіраўнічым фактарам у вёсцы: савецкія гаспадаркі будуць зьяўляцца кіраўнічым фактарам у справе машынізацыі вёскі, арганізацыі трактарных калён, арганізацыі конна-трактарных баз і г. д.

Таму ня толькі недапушчальны якія-небудзь хістаньні ў бок ліквідатарскіх настрояў у адносінах да савецкіх гаспадарак, але наадварот — з усёй рашучасьцю, выразнасьцю і ясьнасьцю павінна быць падкрэслена новая, больш адказная і больш высокая роля, якая выпадае на савецкія гаспадаркі ў сувязі з калектывізацыяй. Рабочая кляса ў цэлым і наша партыя ў першую чаргу, як авангард рабочае клясы, павінны даць арганізатараў для вёскі. Гэту арганізуючую ролю мы выканаем, накіроўваючы зараз [illegible] саміх калектыўных гаспадарак. Асабліва значэньне набывае конна-цяглавая сіла, якая павінна быць у максымальнай ступені выкарыстана. Гэтыя вялізарныя задачы падаюць на плечы нашай партыі таму, што роля арганізатараў належыць іменна нам.

Да надыходзячай веснавой сяўбы мы павінны рыхтавацца ўсімі сіламі. Пленум аднёсься да задачы падрыхтоўкі веснавой пасеўнай кампаніі, як да сур'ёзнейшага экзамену на шляху сацыялістычнага перабудаваньня сельскай гаспадаркі.

Аб кадрах

[illegible] элемэнты, якія шкодзяць у радзе галін прамысловасьці. Трэба зараз ставарыць кадры работнікаў, якія ведаюць даручаную ім справу, якія могуць сапраўды кіраваць тэй гаспадаркай, што ім даручана. Гэта задача высоўваецца перад намі не ў парадку выхаваньня і навучаньня дзесяткаў соцень, а ў парадку навучаньня і падрыхтоўкі тысяч і дзесяткаў тысяч новых работнікаў.

Асноўнымі мэтадамі падрыхтоўкі кадраў, якія возьмуць на сябе ўвесь цяжар работы па будаўніцтве сацыялізму, зьяўляюцца вылучэньне і вучоба. Вылучэньне рабочых, якія выявілі сябе на грамадзкай рабоце, і вучоба, павышэньне кваліфікацыі, перападрыхтоўка шырокіх пластоў нашага партыйнага актыву—вось асноўныя мэтады нашай работы.

Пленум паставіў перад арганізацыяй задачу: вылучыць да канца году 750 работнікаў для савецкай работы на вёсцы, 150 работнікаў для ўмацаваньня прамысловасьці, 500 работнікаў для арганізатарскай работы ў калектывах, 200 работнікаў для ўмацаваньня каапэрацыі і 100 работнікаў з цэнтральнага і акруговага савецкага апарату для вёскі. Да гэтага трэба дадаць ужо мабілізаваных 500 рабочых для калгасаў.

Пленум па пытаньнях падрыхтоўкі работнікаў ухваліў пастанову аб арганізацыі раду кароткатэрміновых курсаў. Пленум разглядзеў таксама пытаньне аб нашых вышэйшых навучальных установах. Як стаіць справа з гэтымі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі, паказвае хаця-б стан спраў у Горацкай сельска-гаспадарчай акадэміі.

Нам трэба на працягу бліжэйшых 3-4 год ня менш 3-4 тысяч спэцыялістых па сельскай гаспадарцы. Я бяру мінімальныя лічбы таму, што Наркамзем БССР высоўвае патрабаваньне на 8.000 спэцыялістых на працягу 3-4 год. Але вось лічбы, якія гавораць аб тым, колькі мы выпусьцілі спэцыялістых за ранейшыя 3-4 гады. У 1925-26 г. было выпушчана спэцыялістых—80 чал., у 1926-27 г.—60 чал. і ў 1927-28 г.—47 чал. Калі ў гэтых адносінах справа пойдзе так і далей, мы ня здолеем выканаць задач, якія стаяць перад намі. Замест 187 чалавек за апошнія тры гады мы павінны мець 3-4 тысячы спэцыялістых у надыходзячыя тры гады.

Пры выхаваньні, падборы і вылучэньні работнікаў мы павінны заўсёды мець на ўвазе, што мы вядзем сваю работу ў нацыянальнай рэспубліцы. Гэта ўскладвае на нас абавязак—праводзіць вылучэньне рабочых, у першую чаргу, беларусоў. Беларусь адрозьніваецца тым, што яна мае, як і рад іншых нацыянальных рэспублік, вельмі слабую прамысловасьць. Але гэта прамысловасьць расьце больш хуткім тэмпам, чым прамысловасьць Саюзу цалкам. Іменна гэты хуткі рост прамысловасьці стварае базу, якая дазваляе нам больш упэўнена і лягчэй падыйсьці да пытаньняў аб кадрах. Расьце пралетарыят і ў нас ёсьць усё больш вялізны рэзэрвуар, з якога мы можам чэрпаць пралетараў на кіраўнічую работу.

Адначасова я павінен заастрыць увагу на барацьбе з нацыянал-дэмакратызмам і шавінізмам усіх колераў. Цэнтральны Камітэт КП(б)Б павёў рашучую барацьбу з праяўленьнямі нацыянал-дэмакратызму. Нацыянал-дэмакратызм які выступаў супроць пралетарскай рэвалюцыі за буржуазны рост Беларусі, даваў няверную ацэнку Кастрычніцкай рэвалюцыі, прадстаўляючы Кастрычніцкую рэвалюцыю, ня як пралетарскую рэвалюцыю, а як рэвалюцыю сялянскую, дробна-буржуазную. Нацыянал-дэмакратызм прыпісваў інтэлігенцыі не ўласьцівую ёй ролю гегемона (кіраўніка) рэвалюцыйнай барацьбы беларускіх рабочых і сялян у той час як гегемонам, кіраўніком магла і можа быць толькі камуністычная партыя бальшавікоў. Гэтыя погляды прасякалі і ў нутро нашых партыйных арганізацый, ствараючы плынь, вядомую пад імем нацыянал - апартунізму. Пазьней, калі буду гаварыць аб заяве тав. Чарвякова, я вярнуся яшчэ да гэтага пытаньня. Барацьбу супроць нацыянал-дэмакратызму і нацыянал-апартунізму мы будзем весьці і далей. Але мы будзем таксама весьці барацьбу з усялякімі праяўленьнямі шавінізму ўсіх колераў, адкуль-бы яны не выцякалі. У асаблівасьці я лічу патрэбным зьвярнуць вашу ўвагу на небясьпеку ўзмацненьня вялікарускага шавінізму. Бывае так, што пасьля ўдару па беларускім нацыянал-дэмакратызьме паднімае галаву вялікарускі шавінізм. Наша ўвага да пытаньняў мовы, да пытаньняў карэнізацыі дзяржаўнага апарату паслабляецца, а вялікарускі шавінізм жыве, галоўным чынам, у савецкім апараце і ў гэты час паднімае сваю галаву. Мы маем ужо трывожныя сыгналы аб гэтым, нават у такой арганізацыі, як камсамол. На жаль, абсьледваньне камсамолу выявіла цэлы рад выпадкаў надбайных адносін да беларускае мовы, выкрыла закінутасьць работы па вывучэньні беларускае мовы, па ўкараненьні беларускае мовы ў камсамольскую арганізацыю і г. д. Гэта абсьледваньне выявіла сур'ёзныя ўпушчэньні камсамолу ў пытаньнях правядзеньня нацыянальнай палітыкі партыі.

Вядучы далей барацьбу з нацыянал-дэмакратызмам, партыя павінна быць гатовай даць адпор і праяўленьням усякіх іншых шавінізмаў, у першую чаргу праяўленьням вялікарускага шавінізму.

Аб прафсаюзах

На пленуме былі таксама абгавораны пытаньні матар'яльна-бытавога становішча рабочых і стан работы ў камсамоле. На гэтым пытаньні я вымушан спыніцца коратка, бо даклад мой зацягнуўся. Пытаньні паляпшэньня матар'яльнага стану рабочых ставіліся на пленуме ў сувязі з ажыцьцяўленьнем прамысловага пляну. Рост прамысловасьці забясьпечвае рэальнае і найбольшае паляпшэньне становішча рабочых. У гэтым разрэзе пленум павінен быў, у ліку іншых задач, аддаць вялікую ўвагу пытаньням работы прафсаюзаў. Іменна ў прафсаюзах на працягу двух год мелі месца права-ўхілісцкія і трэд'юніянісцкія настроі. Натуральна, у прафсаюзах пераход да новых мэтадаў работы праходзіў не безбалюча. Для гэтага патрэбна была вялікая перастаноўка работнікаў. Перад прафсаюзамі больш, чым перад якой-бы там ні было іншай арганізацыяй, стаіць задача перагляду і зьмены мэтадаў сваёй работы. У сувязі з разьвіцьцём сацыялістычнага спаборніцтва і ростам ударных брыгад і г. д., прафсаюзы павінны падхапіць, арганізаваць творчую ініцыятыву і пад'ём рабочых мас. Партыя акажа прафсаюзам поўнае падтрыманьне ў іх пераходзе на новыя мэтады і спосабы работы.

Аб рабоце камсамолу

Пленум прызнаў, што ў рабоце камуністычнага саюзу моладзі Беларусі ёсьць цэлы рад сур'ёзнейшых прарываў. Абсьледваньне выявіла рад буйнейшых хібаў у рабоце камсамолу. Камсамол ня меў даволі выразнай палітычнай лініі і ў прыватнасьці камсамол далёка не ў выстарчальнай ступені праводзіў барацьбу з правым ухілам і прымірэнчымі адносінамі да яго. У арганізацыях камсамолу Беларусі былі праведзены даклады аб правым ухіле, былі ухвалены рэзалюцыі супроць апартунізму. Аднак, у сапраўднасьці ЛКСМБ прымаў зусім невыстарчальны ўдзел у барацьбе з правым ухілам. Да некаторай ступені адказнасьць за гэта падае і на партыйнае кіраўніцтва. Трэба рашуча ўзмацніць рады камсамолу, яго клясавую баздольнасьць. У сувязі з гэтым выцякае задача ўзмацненьня парткіраўніцтва работай камсамольскіх арганізацый.

Аб пазыцыі тав. Чарвякова ў пытаньнях барацьбы з правым ухілам і нацыянал-апартунізмам

З работ пленуму я павінен азнаёміць актыў з пытаньнем пра тав. Чарвякова. Пленум заслухаў інфармацыю Бюро ЦК па даным пытаньні. Гэта інфармацыя ў асноўным зводзілася да наступнага: у той час, калі партыя пад кіраўніцтвам ЦК праводзіла рашучую барацьбу супроць правага ўхілу і нацыянал-дэмакратызму, на радзе актываў Менску, Віцебску, Гомелю на шматлікіх партсходах, члены партыі ў запісках і выступленьнях высоўвалі супроць тав. Чарвякова абвінавачаньне ў тым, што ён ня толькі ня прымае актыўнага ўдзелу ў барацьбе супроць правага ўхілу і нацыянал-дэмакратызму, але і сам рабіў рад апартуністычных памылак.

Бюро ЦК і прэзыдыум ЦКК выклікалі тав. Чарвякова на пасяджэньне, на якім тав. Чарвякоў прызнаў, як усім вядома з апублікаванага ім артыкулу, некаторыя з сваіх памылак. Гэта заява тав. Чарвякова апублікавана, і я ня буду на ёй спыняцца. У часе пленуму ЦК партыі тав. Чарвякоў пад узьдзеяньнем партыйнай думкі і Бюро ЦК партыі прызнаў і рад далейшых сваіх памылак. Рэзалюцыя па даным пытаньні была ўхвалена Бюро ЦК партыі аднагалосна*). Галасавалі ўсе члены Бюро ЦК партыі, у тым ліку і тав. Чарвякоў. Рэзалюцыя ўстанаўляе рад апартуністычных правых поглядаў і ўстановак тав. Чарвякова, якія ў цэлым прадстаўляюць сабою сыстэму права-апартуністычных і нацыянал-дэмакратычных поглядаў. Гэтыя памылкі тав. Чарвякова заключаліся ў тым, што тав. Чарвякоў у адпаведнасьці з лёзунгам Бухарына «обогащайтесь» (у свой час быў кінуты такі лёзунг т. Бухарыным) выступаў і заяўляў, прыкладна, так: «узбагачайцеся, сяляне, здабывайце больш багацьцяў і, чым багацей будзеш ты, тым багацей будзе наша савецкая гаспадарка». Пасьля апублікаваньня «Записок экономиста» Бухарына тав. Чарвякоў заявіў аб сваёй салідарнасьці з гэтымі запіскамі, якія зусім ясна і зусім нядвузначна былі накіраваны супроць генэральнай лініі партыі. Крыніцу нашых хлебных затрудненьняў тав. Чарвякоў, салідарызуючыся з тав. Бухарыным, бачыў у нашай палітыцы цэн і недаацэньваў ролі і значэньня кулацтва і клясавай барацьбы. Тав. Чарвякоў затушоўваў кіраўнічую ролю прамысловасьці, у некаторых сваіх выступленьнях даваў рад няверных фармулёвак па пытаньнях клясавай барацьбы ў вёсцы, якія сьведчылі аб тым, што ён не разумее ўсёй мэханікі клясавай барацьбы ў вёсцы і няўхільнасьці не абвастрэньня зараз, у пэрыяд сацыялістычнай рэканструкцыі.

Тав. Чарвякоў рабіў рад памылак і ў пытаньнях нацыянальнай палітыкі, прадстаўляючы справу так, што камуністычная партыя бальшавікоў Беларусі працягвае справу буржуазных нацыяналістычных партый, якія існавалі да рэвалюцыі, і такім чынам ідэалізаваў гэтыя партыі і групы. Тав. Чарвякоў разам з нацыянал-дэмакратамі рабіў памылкі па ацэнцы характару Кастрычніцкай рэвалюцыі, падмяняючы пралетарскі характар гэтай рэвалюцыі дробна-буржуазным. Тав Чарвякоў разам з нацыянал-дэмакратамі прыпісваў ролю гегемона ў рэвалюцыйнай барацьбе, у падрыхтоўцы Кастрычніцкай рэвалюцыі інтэлігенцыі. І, нарэшце, тав. Чарвякоў (я пералічыў ня ўсе, спыніўся на больш буйных памылках тав. Чарвякова) яшчэ дапоўніў гэту сэрыю сваіх памылак выступленьнем на XII зьезьдзе КП(б)Б з тэорыяй уступак інтэлігенцыі. Ясна, што гэтыя памылкі не выпадковы, не асобныя памылкі. Усім ясна, што чырвонай істужкай цягнуцца гэтыя памылкі на працягу апошніх некалькіх год, прадстаўляючы ў цэлым сыстэму права-апартуністычных і нацыянал-дэмакратычных поглядаў. Тав. Чарвякоў прызнаў гэтыя памылкі, галасаваў за рэзалюцыю Бюро ЦК. Два разы ён прызнаваў свае памылкі. Першы раз у апублікаванай заяве, другі раз, галасуючы за рэзалюцыю з асноўнымі пунктамі, з якімі я вас зараз азнаёміў. Праверка гэтага прызнаньня тав. Чарвяковым яго памылак, пераканаеньне ў тым, што гэтае прызнаньне непапяровае, можа быць дана толькі ў працэсе практычнай работы тав. Чарвякова, яго ўдзелу ва ўсёй рабоце і ў яго барацьбе супроць правага ўхілу і нацыянал-дэмакратызму.

Вывады

Падагульваючы вынікі ўсёй работы пленуму цалкам, мы можам асноўныя вывады фармуляваць наступным чынам: пастановы пленуму прайшлі па лініі далейшага ажыцьцяўленьня і ўкараненьня ў практыку нашай работы генэральнай лініі партыі. Пастановы пленуму прадугледжваюць патрэбнасьць барацьбы з правым ухілам, як асноўнай небясьпекай, і таксама з «левымі» загібамі. Пастановы пленуму ставяць перад партыяй вялізную задачу сацыялістычнага будаўніцтва, зьвязаную з задачай ліквідацыі кулацтва, як клясы, з задачай выкарчоўваньня рэштак капіталізму ў вёсцы.

Гэта патрабуе ад нас, таварышы, новых тэмпаў работы. Мэтады нашай работы ў партыі, у прафсаюзах, у камсамоле, ва ўсіх грамадзкіх і партыйных арганізацыях павінны быць перагледжаны і зьменены ў бок зьнішчэньня бюракратызму, у бок разьвіцьця самакрытыкі, у бок прыстасаваньня работы ўсіх нашых арганізацый да нячувана ўзросшых задач і нячувана паскораных тэмпаў работы.

Партыі прадстаіць вялізарная работа па падборы і выхаваньні новых кадраў работнікаў. Новыя задачы вымагаюць адпаведнага перараьмеркаваньня партыйных сіл, адпаведнага падбору людзей і выхаваньня новых кадраў, соцень і тысяч новых работнікаў. Ажыцьцяўленьне гэтых задач сацыялістычнага будаўніцтва вымагае ад нас яшчэ адна-го, таварышы, вымагае ад нас дакладнасьці, выразнасьці і шпаркасьці ў рабоце. Ідучы па гэтым шляху, цьвёрда праводзячы генэральную лінію партыі, наша арганізацыя, я глыбока ўпэўнены, справіцца з пастаўленымі перад ёю задачамі.

(Аплёдысмэнты)

*) Гл. «Зьвязду» № 10.

Новыя моманты ў сытуацыі і задачы КПЗБ

Пастанова пленуму ЦК КПЗБ*)

IV. Роля беларускага нацыянал-фашысцкага лягеру

1. **Задача задушэньня і тармажэньня рэвалюцыйнай барацьбы беларускіх працоўных мас, уцягненьня іх у арбіту ўплыву фашызму, выкарыстоўваньне мас для ажыцьцяўленьня фашысцкіх плянаў, а ў першую чаргу падрыхтоўкі вайны за прыгнечаньне польскім імпэрыялізмам БССР, адзяйсьняецца фашысцкай дыктатурай пры актыўным удзеле лягеру беларускага нацыянал-фашызму.**

Мінулы пэрыяд зьяўляецца пэрыядам крышталізацыі і ўзмоцненай дзейнасьці беларускага нацыянал-фашызму. Аб'ектыўнымі прадпасылкамі гэтага зьяўляецца: 1) абвастрэньне клясавай барацьбы ў ЗБ, рост рэвалюцыйнай актыўнасьці пралетарыяту і асноўнай масы эксплёатаванага сялянства і ўсё большая кансалідацыя нацыянальна-вызваленчага руху пад кіраўніцтвам КПЗБ. 2) Абвастрэньне клясавай барацьбы ў БССР, у выніку пераможнага сацыялістычнага наступленьня на капіталістычныя элемэнты гораду і вёскі, і рост праяў нацыянал-дэмакратызму, як адбітак і вынік абвастрэньня барацьбы беларускага нэпманства, кулацтва і буржуазнай контр-рэвалюцыйнай інтэлігенцыі супроць савецкай улады. Абвастрэньне ўнутраных і замежных супярэчнасьцяй капіталістычнай стабілізацыі прымушае буржуазію, у тым ліку і беларускую, згуртаваць усе сілы для таго, каб ажыцьцявіць спробы, знайсьці выхад са створанай сытуацыі шляхам вайны з СССР.

У пэрыяд разьвіцьця крызісу фашысцкай дыктатуры ў Польшчы, у момант усё ўзрастаючай небясьпекі ваеннага нападу польскіх мілітарыстых і іх саюзьнікаў на СССР, з якім беларуская контр-рэвалюцыя па абодвых баках замежных слупоў зьвязвае свае надзеі на зьнішчэньне дыктатуры пралетарыяту ў БССР, задушэньне рэвалюцыйнага руху ў ЗБ і стварэньне «незалежнай» буржуазнай «Беларускай Народнай Рэспублікі» пад ботам польскага фашызму—лягер беларускага нацыянал-фашызму шалёна выяўляе сваю актыўнасьць з мэтай пашырэньня свайго ўплыву ў масах і яго арганізацыйнага замацаваньня, барацьбы з рэвалюцыйным рухам і прыгнечаньня БССР.

Шляхам прапаганды «незалежнай» буржуазнай «Народнай Беларускай Рэспублікі», фэдэрацыі яе з фашысцкай Польшчай, шляхам кампаніі нахабнай хлусьні аб Савецкім Саюзе і БССР, аб палітыцы КП(б)Б і савецкай улады БССР, аб «прасьледваньні беларусоў маскалямі» і аб «чырвоным імпэрыялізьме» нацыянал-фашыстыя прабуюць упрэгчы ў ваенную каляснiцу польскага фашызму беларускія працоўныя масы і зрабіць іх сьляпой прыладай фашызму ў нападзе, які шалёна рыхтуецца, на СССР. Рост актыўнасьці нацыянал-фашысцкага лягеру ў ЗБ, асабліва-ж яго актыўнасьць у падрыхтоўцы вайны супроць СССР, знаходзіцца ў цеснай сувязі з ростам актыўнасьці нацыянал-дэмакратаў у БССР, якія афармляюць ідэалёгічна контр-рэвалюцыйныя імкненьні кулацка-буржуазных элемэнтаў у БССР.

2. Нацыяналістычны лягер беларускай буржуазіі, ня гледзячы на яго знадворную раздробленасьць, **зьяўляецца адзіным лягерам беларускага нацыянал-фашызму, які ідзе пад гегемоніяй польскай буржуазіі ў радох міжнароднага антысавецкага фронту і цалкам падпарадкаваны плянам фашысцкай дыктатуры ў Польшчы.**

Трэньні паміж беларускім нацыянал-фашызмам і польскім фашызмам зьяўляюцца толькі выразам адстойваньня беларускай буржуазіяй і кулацтвам сваёй долі ва ўдзеле ў эксплёатацыі працоўных мас і за яе павялічэньне, а спрэчкі ўнутры гэтага лягеру зьяўляюцца вынікам групавой барацьбы за падзел крошак, якія падаюць са стала пануючай буржуазіі, і падачак з боку фашысцкай дыктатуры, таксама як і выразам разгалосьсяў у галіне мэтадаў найбольш пасьпяховай барацьбы з рэвалюцыйным рухам, найлепшых спосабаў апуканьства мас. Пераацэнка гэтых спрэчак зьявілася-б буйнейшай памылкай.

Фронт барацьбы нацыяналістычнага лягеру беларускай буржуазіі накіраваны выключна супроць рэвалюцыйнага руху ў ЗБ і Польшчы, супроць дыктатуры пралетарыяту ў БССР.

Кожны атрад беларускага нацыянал-фашызму, імкнучыся да адной і тэй-жа мэты—да задушэньня рэвалюцыйнага руху,—прыстасоўвае сваю тактыку і фразэалёгію да тых пластоў працоўных мас, сярод якіх і працуе (напрыклад, БХД, работа галоўным чынам сярод беларусоў-каталікоў).

3. Канцэнтруючым ядром і ідэалёгічным цэнтрам беларускага нацыянал-фашызму, які поўнасьцю пакрываецца з нацыянал-дэмакратызмам у БССР, зьяўляючыся ва ўмовах перажываемага пэрыяду найбольш канчатковым выразам яго, па абодвых баках замежнага кардону выступае група, на чале якой стаіць А. Луцкевіч.

Дзякуючы сваёй мінуўшчыне і ўдзелу ў грамадаўскім руху ў ЗБ, да якога ён прыстаў у пэрыяд крызісу ў Польшчы і бурнага ўздыму рэвалюцыйнай хвалі ў ЗБ, каб ня згубіць сувязі з масамі і цягнуць гэты рух назад, на шлях буржуазнага нацыяналізму і згодніцтва з польскім уралам, Луцкевіч з усіх дзеячоў беларускай контр-рэвалюцыі больш за іншых падыходзіць да ролі правадыра беларускага нацыянал-фашызму, які найбольш умела маскуе сваю контр-рэвалюцыйную сутнасьць. У беларускай нацыянал-фашысцкай ідэалёгіі, якая ім ствараецца (брашура «За 25 год» і «Адбітае жыцьцё»), Луцкевіч імкнецца ўстанавіць ідэйную і арганізацыйную пераемнасьць паміж рэвалюцыйным, у пэрыяд буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ва ўмовах царызму, беларускім дробна-буржуазным адраджэнскім рухам 1905 г., а таксама рэвалюцыйнай арганізацыяй працоўных мас ЗБ — Беларускай Сялянска - Рабочай Грамадой, з аднаго боку, і беларускім контр - рэвалюцыйным лібэральна-буржуазным нашаніўскім рухам і сучасным беларускім нацыянал-фашызмам—з другога боку. Гэтым шляхам нацыянал-фашысты прабуюць прычапіць працоўным і эксплёатаваным масам контр-рэвалюцыйную буржуазную ідэалёгію «Нашай Нівы» і прыкрыць сваю ўласную контр-рэвалюцыйную сутнасьць папулярнасьцю рэвалюцыйнай Б. С.-Р. Грамады. Беларускі нацыянал-фашызм, вуснамі свайго правадыра Луцкевіча, імкнецца паддаваць рэвалюцыянізуючы ўплыў на працоўныя масы ЗБ БССР і яе чырвонай сталіцы—Менску, супроцьстаўляючы ім фашысцкую Польшчу і акупаваную праз яе Вільню, як «Мекку» беларускага руху, сталіцу будучай «незалежнай» буржуазнай Беларусі, якая канцэнтруе «ўсіх лепшых сыноў беларускага народу», што прасьледуюцца ў БССР, г. ё. кулакоў і іншых прадстаўнікоў буржуазнай контр-рэвалюцыі. Гэта адкрытая прапаганда разгрому Савецкай Беларусі, падрыхтоўка глебы для ажыцьцяўленьня імпэрыялістычных імкненьняў польскага фашызму. Тое-ж значэньне мае «заходняя арыентацыя», што прапаведуецца нацыянал-дэмакратамі ў БССР, арыентацыя на фашысцкую Польшчу, на прыгнечаньне ёю Савецкай Беларусі. Лёзунг «Незалежнай Народнай Беларускай Рэспублікі» служыць нацыянал-фашыстым для маскаваньня іх дапамогі польскаму фашызму ў справе прыгнечаньня БССР, у той час, як лёзунгі «адзінага нацыянальнага фронту» і «творчай культурнай працы» служаць ім для адцягваньня мас са шляху рэвалюцыйнай клясавай барацьбы.

4. Рашучае наступленьне пралетарскай дыктатуры на капіталістычныя элемэнты гораду і вёскі, падрываючы і звужаючы базу нацыянал-дэмакратызму ў БССР, адначасова выклікае яго шалёнае супраціўленьне і ўзмацняе яго сувязь з беларускім нацыянал-фашызмам у ЗБ і польскай фашысцкай дыктатурай. Нацыянал-дэмакратызм у БССР, які выражае ідэалёгію нэпманскіх і кулацкіх элемэнтаў, робіць націск на паасобныя зьвеньні КП(б)Б, якія найменш зьвязаны з пралетарыятам і паддаюцца ўплыву чужых элемэнтаў, маючы свой выраз у форме нацыянал-апартуністычных ухілаў і памылак, кулацкага скажэньня клясавай лініі партыі ў зямельнай палітыцы (прышчэпаўшчына) і інш.

(Працяг будзе).

*) Друкуем са значнымі скарачэньнямі. Поўнасьцю будзе надрукавана ў бліжэйшым нумары «Бальшавіка Беларусі».

Працяг. Пачатак глядзі ў № 13 «Зьвязды».

ЗЬНІШЧЫМ КУЛАЦТВА, ЯК КЛЯСУ

МАБІЛІЗУЕМ ШЫРОКІЯ МАСЫ БЕДНАТЫ І СЕРАДНЯКОЎ ДЛЯ БАРАЦЬБЫ З КУЛАКАМІ І ПАДКУЛАЧНІКАМІ

Выселім кулакоў з тэрыторыі калгасаў і з раёнаў суцэльнай калектывізацыі. Ачысьцім калгасы ад кулакоў і іх агэнтаў.--Сродкі вытворчасьці кулакоў--калгасам

„Кулакі—самыя зьверскія, самыя грубыя, самыя дзікія эксплёататары, якія ня раз аднаўлялі ў гісторыі краёў уладу памешчыкаў, цароў, папоў, капіталістых. Гэтыя крывасмокі нажыліся на народнай пакуце, узбагачваючыся тым больш, чым больш галадаў рабочы ў гарадох і на фабрыках“ *(Ленін)*

Адабраць сродкі вытворчасьці ад кулакоў, шкоднікаў калектывізацыі

Сьмілавіцкі раён, Менскай акругі—раён суцэльнай калектывізацыі. У гэтым годзе раён будзе цалкам калектывізаваны. У раёне зараз ідзе афармленьне нанава арганізаваных калгасаў. Бедмякі і серадмякі цэлымі вёскамі ўступаюць у калектывы. У калгасах праводзіцца абагульненьне маемасьці.

Посьпех калектывізацыі ў раёне выклікае супраціўленьне з боку кулацтва, якое вядзе актыўную агітацыю супроць калгасаў. Па вёсках, на кірмашох часта можна сустрэць кулацкіх шаптуноў, якія кажуць сялянам на вуха:

«У калгасе зарэзалі 5 чал., у калгасах жывуць толькі на адной бульбе калгасы робяць для таго, каб увесь хлеб забіраць».

Але бедмякі і серадмякі адразу-ж выкрываюць гэтых агітатараў.

У апошнія дні кулакі і папы пусьціліся на новыя хітрыкі. У вёсках раёну зьявілася жанчына, па выглядзе жабрачка. Абшарпаная яна з плачам і енкамі хадзіла па хатах і расказвала.

«Вось, браткі мае, уступілі мы ў калгас, няма з чаго жыць, хоць лажыся ды памірай. У калгасе ў мяне адабралі ўсю вопратку».

Калі ўзяліся за гэту «жабрачку», то выявілася, што яе падкупілі мясцовыя кулакі і поп, якія паслалі яе агітаваць супроць калгасаў.

У вёсцы Запольле засела група эвангелістых, якая таксама вядзе шалёную агітацыю супроць калгасаў. Эвангелістыя распаўсюджваюць чуткі, што згодна біблейскага пісаньня мы перажываем апошняе дзесяцігодзьдзе. Хутка настане канец сьвету і таму няма ніякага сэнсу пераходзіць у калгасы.

Але ўся гэта агітацыя ня мае посьпеху сярод бядняцка-серадняцкіх мас сялянства.

Бедмякі і серадмякі на сваіх сходах патрабуюць самых рашучых мер супроць кулакоў і іх агітатараў, высяленьня кулакоў з тэрыторыі калгасаў і адабраньня ад іх усіх сродкаў вытворчасьці.

Кулацкая агітацыя супроць калгасаў,—заяўляюць на сходах бедмякі і серадмякі,—павінна разглядацца, як контррэвалюцыйная. СЯРДЗЮКОЎ.

Кулацкай агітацыі не даецца адпору

(Ад нашага аршанскага карэспандэнта)

Ляднянскі раён першы з раёнаў суцэльнай калектывізацыі на Аршаншчыне, які ўжо калектывізаваны на ўсе [illegible]

Многія мясцовыя працаўнікі не разумеюць яшчэ добра задач калектывізацыі і не вядуць сярод сялянства на[illegible]

Ачысьцім сельсаветы ад варожых элемэнтаў

(Ад нашага бабруйскага карэспандэнта)

Даведаліся заможнікі, што Мала-Гарадзячынскі сельсавет павінен перайсьці на суцэльную калектывізацыю, і пачалі сваю шкодную падрыўную работу. Яны пачалі агітаваць беднату і серадмякоў, каб тыя прадавалі сваю жывёлу.

Трэба, каб усе былі роўныя ў калектыве—кажуць кулакі. Кулакі, прадаючы сваю жывёлу і інвэнтар, імкнуцца пралезьці ў калгасы.

— Я ўжо гатоў ісьці ў калгас,—заявіў заможнік вёскі Малыя Гарадзячынцы Мігун Сьцяпан, прадаўшы 5 кароў.

У вёсцы Кавалічы, Старадароскага раёну, падкулачнік Мітрафан Шмігельскі вядзе агітацыю сярод сялян супроць уступленьня ў калгас.

— Калі пойдзеце ў калгас,—кажа ён,—загінеце з голаду.

У вёсцы Сьвятое, Жлобінскага раёну, кулацкія агітатары таксама распускаюць хлусьлівыя чуткі.

Але некаторыя сельсаветчыкі не даюць кулацкай агітацыі ніякага адпору, рад мясцовых працаўнікоў не ўявілі сабе яшчэ лініі партыі па выкарчоўваньні карэньняў капіталізму ў вёсцы.

У клясавай барацьбе, якая зараз разгарнулася на вёсцы, такія сельсаветчыкі або стаяць у баку ад яе, або падтрымліваюць кулака.

Характэрнай зьяўляецца пазыцыя старшыні Вязінскага сельсавету. Ён заяўляе, што ў яго сельсавеце кулакоў няма, пераважна ў сельсавеце нібы знаходзяцца бедмякі і некалькі серадмякоў.

Між тым, у сапраўднасьці ў сельсавеце ёсьць рад заможнікаў, якія карыстаюцца наёмнай рабочай сілай. Ёсьць і такія, што выдаюць хлеб беднаце на кабальных умовах. Усе гэтыя людзі вядуць актыўную агітацыю на вёсцы супроць калгаснага будаўніцтва. Яны павінны былі быць ападаткаваны ў індывідуальным парадку, але сельсавет не праводзіць у гэтым напрамку выразнай клясавай лініі.

Партарганізацыі на вёсцы павінны зараз зьвярнуць асаблівую ўвагу на работу сельсаветаў, на тое, як яны выконваюць дырэктыву партыі аб калектывізацыі, як яны дапамагаюць арганізаваным калектывам у іх барацьбе з кулацтвам, якое аказвае шалёнае супраціўленьне шпаркаму разгортваньню калектывізацыі.

Б—ін.

Прыступіць да практычнай работы па ліквідацыі кулацтва, як клясы

Ніжэй мы зноў друкуем матар'ялы, якія гавораць аб далейшым рэзкім абвастрэньні клясавай барацьбы ў беларускай вёсцы. «Ніколі я ня бачыў такой жорсткай барацьбы, якая ідзе зараз у Сьмілавіцкім раёне», піша ў сваёй карэспандэнцыі чырвонаармеец-адпускнік. Кулацтва прабуе ўнесьці зараз смуту ў рады бядняцка-серадняцкіх мас. Распаўсюджваньне плётак, хлусьлівых чутак, злосная і жорсткая агітацыя супроць калгасаў, разбазарваньне жывёлы, падрыўная работа ўнутры калгасу, меч і крыж (агітацыя папоў і сэктантаў)—да ўсяго гэтага звараочаецца пагібаючая кляса, раней чым зыйсьці са сцэны гісторыі. Суцэльная калектывізацыя нясе **сьмерць кулацтву як клясе**. Яно аказвае і будзе аказваць непараўнана большае шалёнае супраціўленьне нашаму сацыялістычнаму наступленьню, нашай барацьбе за зьнішчэньне кулацтва, як клясы.

Яно (кулацтва) будзе не па жыцьцё, а на сьмерць змагацца з дыктатурай пралетарыяту.

Лісты селькораў і карэспандэнтаў з месц гавораць аб патрабаваньні беднякоў і серадмякоў ліквідаваць матар'яльныя асновы кулацтва. Раённая канфэрэнцыя калгасьнікаў Клімаўшчыны вынесла пастанову аб высяленьні кулакоў, аб пазбаўленьні іх [illegible]

Пытаньне аб раскулачваньні ставіцца ў парадак дня самімі бядняцка-серадняцкімі масамі. Зараз трэба прыступіць да ажыцьцяўленьня раду практычных мерапрыемстваў у гэтым напрамку. Кулацкія сродкі вытворчасьці павінны перайсьці ў аграмаджаную ўласнасьць калгасаў. З тэрыторыі калгасаў і іх раёнаў суцэльнай калектывізацыі кулакі павінны быць выселены.

Паі ды сродкі вытворчасьці (грашовыя сродкі, мёртвы і жывы інвэнтар і г. д.), якія ўнесены ў калгас кулакамі, павінны быць цалкам канфіскаваны.

Трэба зараз-жа прыступіць да вучоту жывёлы, будынкаў і сродкаў вытворчасьці кулакоў. У першую чаргу канфіскацыі належыць племяная жывёла, складаныя машыны, млыны, прадпрыемствы кулакоў.

У выпадку супраціўленьня вучоту ды ізыманьню сродкаў вытворчасьці і жывёлы, у выпадку зьнішчэньня, разбазарваньня і агітацыі за распрадажу жывога і мёртвага інвэнтару сярод серадмякоў і беднякоў, — кулакі павінны быць жорстка пакараны, уся маёмасьць іх канфіскавана і зямля адабрана.

Асабліва вялікае значэньне мае безадкладная чыстка калгасаў і капэрацыі ад кулакоў. Дзе-ні-дзе мы сустракаемся яшчэ з гутаркамі аб магчымасьці дапушчэньня кулака ў калгасы на вядомых умовах. Партыя дала **катэгарычны** адказ на гэтае пытаньне. Кулака нельга ні ў якім выпадку прымаць у калгас, кулака трэба гнаць з калгасу. Правым апартуністым кулацкім апякуном, які дама[illegible]

[illegible] голым адміністраваньнем, загадам зьверху. «Патрэбен непасрэдны ўдзел бядняцка-серадняцкіх мас у ажыцьцяўленьні гэтай важнейшай палітычнай чарговай задачы, бо «ўсякія партызанскія наскокі і выступленьні бяз удзелу самых бядняцка-серадняцкіх мас будуць ліць ваду на млын кулацтва, будуць даваць матар'ял для шалёнай і злобнай агітацыі гэтай пагібаючай клясы і тым самым затрымліваць пасьпяховае разгортваньне сацыялістычнага будаўніцтва на вёсцы».

Яшчэ і яшчэ раз трэба папярэдзіць месцы аб недапушчальнасьці скрыўленьня клясавай лініі пры раскулачваньні. Раскулачваньне **НІЯКІМ ЧЫНАМ НЕ ПАВІННА ЗАКРАНУЦЬ СЕРАДНЯКА.** Мясцовыя партыйныя і савецкія арганізацыі павінны пільна сачыць за канфіскацыяй сродкаў вытворчасьці ў кулака і, **не марудзячы, адкрываць агонь па малейшых памылках і перагінаньнях у бок серадмякоў.**

Серадняк зараз рэзка выступае супроць кулака, серадняк зараз масай пашоў у калгас. Але было-б вялікай палітычнай памылкай і блізарукасьцю меркаваць, што ў далейшым немагчымы паасобныя хістаньні серадняка. «Серадняк тады перастане хістацца паміж пралетарыятам і кулаком, калі адна з кляс — сельская буржуазія— кулакі — будзе ліквідавана і калі пад кіруючым уплывам пралетарыяту, па базе індустрыялізацыі сельскае гаспадаркі, сацыяльная прырода серадняка будзе пераероблена» («Праўда»).

Партыя праводзіць зараз мерапрыемства вялізарнай гістарычнай важнасьці. Партыя вядзе жорсткую барацьбу за зьнішчэньне кулацтва як [illegible] грубыя, самыя дзікія эксплёататары, якія ня раз аднаўлялі ў гісторыі краін уладу памешчыкаў, цароў, папоў, капіталістых. Гэтыя крывасмокі нажыліся на народнай пакуце, гэтыя п'яўкі пілі кроў працоўных, узбагачваючыся тым больш, чым больш галадаў рабочы ў гарадох і на фабрыках».

„Што азначае кіраваць сялянствам? Гэта азначае, папершае, весьці лінію на зьнішчэньне кляс, а не на дробнага вытворцу. Калі-б мы з гэтай лініі, карэннай і асноўнай, зьбіліся, тады мы перасталі-б быць сацыялістымі і трапілі-б у лягер дробных буржуа, у лягер эсэраў і меншавікоў...“ *(Ленін)*

Высяліць кулакоў з тэрыторыі калгасаў

(Ад нашага мазырскага карэспандэнта)

[illegible]

М. В.

Бяз кіраўніцтва і кантролю

Інстытут аграўпаўнаважаных засьмечаны кулакамі

Зоаўпаўнаважаных яшчэ нявыбраны

[illegible] на розных канфэрэнцыях і зьездах, якія адбываліся на вёсцы. На сходах паведамлялася між іншым аб радзе шкодніцкіх дзеяньняў аграўпаўнаважаных—кулакоў і заможных. Былі факты, калі такія аграўпаўнаважаныя або адмаўляліся ад правядзеньня аграмінімуму, або наўмысьля яго зрывалі. Некаторыя з іх адкрыта агітавалі супроць аграмінімуму, сьцьвярджаючы, што «савецкая ўлада хоча павялічыць ураджайнасьць, каб забраць у вас больш хлеба».

Аграмінімум прадугледжваў абавязковае правядзеньне такіх мерапрыемстваў, як ачыстка насеньня, пратручваньне, зяблевае ўзорыва і г. д. На справе-ж усё зьвялося амаль выключна да ачысткі насеньня. Аб іншых мерапрыемствах у часе самой кампаніі забыліся.

Даныя чатырох акруг гавораць аб слабым выкананьні сялянскімі гаспадаркамі таго скромнага аграмінімуму, які імі-ж быў прыняты. Так, па Магілеўскай акрузе ажыцьцёвілі прынятыя мерапрыемствы 47,2 проц. гаспадарак, па Бабруйскай—толькі 40 проц. і г. д.

Нездавальняючае ажыцьцяўленьне аграмінімуму па БССР тлумачыцца галоўным чынам тым, што аграўпаўнаважаныя былі пакладзены самі сабе. Ніхто імі абсалютна не кіраваў. Ніякай сыстэматычнай работы сярод іх не вялося. Ня была арганізавана і праверка дзейнасьці інстытуту аграўпаўнаважаных.

Адзінае, што зрабілі зямельныя орга[illegible] вышла з рамак плянавых меркаваньняў. Яшчэ нічога канкрэтнага ня зроблена ў сэнсе скарыстаньня практыкі мінулага году.

Гавораць аб арганізацыі кароткатэрміновых курсаў для аграўпаўнаважаных, гавораць аб чыстцы і перавыбарах ўпаўнаважаных у тых мясцох, дзе іх склад засьмечаны. Але далей агульных гутарак і пажаданьняў справа пакуль што ня ідзе. Побач з гэтым, ажыцьцяўленьне такога абавязковага мерапрыемства, як ачыстка насеньня, пачалося ўжо і, як адзначала «Зьвязда», праходзіць у БССР горш, чым летась.

Зусім відавочна, што асноўнай задачай зьяўляецца арганізацыя сыстэматычнага кіраўніцтва аграўпаўнаважанымі і ўстанаўленьня сталага кантролю за іх дзейнасьцю. Гэта задача палягчаецца пастановай аб стварэньні вытворчых нарад пры сельсаветах, якія і павінны ўзяць на сябе гэту работу. На жаль, да арганізацыі вытворчых нарад амаль што не прыступілі.

Тут да рэчы будзе адзначыць асаблівае значэньне ва ўмовах Беларусі зоаўпаўнаважаных. На іх ускладаецца абавязак сачыць за правільным доглядам і кармленьнем жывёлы. Было-б бязумоўна мэтазгодным ускласьці на гэты інстытут і абавязкі па барацьбе з разбазарваньнем жывёлы. На жаль, хаця пастанова і палажэньне аб зоаўпаўнаважаных ужо ёсьць, але саміх зоаўпаўнаважаных яшчэ няма.

Брыгада УсеЦСПС--у дапамогу Беларускім прафсаюзам

Падрыхтоўка да пасеўнай кампаніі яшчэ не разгорнута

Прафсаюзы ўсё яшчэ працуюць па старых формах і мэтадах

Першыя ўражаньні брыгады ЎсеЦСПС

14-га студзеня ўвечары ў Менск прыехала брыгада ЎсеЦСПС, каб праверыць, як ідзе падрыхтоўка прафсаюзаў Беларусі да веснавой сяўбы.

Брыгада складаецца з 4 чалавек: намесьнік загадчыка аргаддзелу ЦК саюзу гарбароў — тав. Агурчыкаў, рабочы трамвайнага парку тав. Леванаў, рабочы 1-й фабрыкі «Госзнак» тав. Дзьмітраў і нізавая прафработніца тав. Леонава.

За пазаўчарайшы і ўчарайшы дні брыгада азнаёмілася з практычнай работай у гэтай галіне раду цэнтральных праўленьняў прафсаюзаў і ЦСПСБ. Уражаньне брыгады — досыць дрэннае. Вынікі першай праверкі гавораць аб тым, што кіраўніцтва падрыхтоўкай да пасеўнай кампаніі і практычная работа з боку ЦСПСБ і цэнтральных праўленьняў саюзаў яшчэ не разгорнуты.

Цікавая гутарка адбылася паміж брыгадзірамі і загадчыкам аргаддзелу ЦСПСБ тав. Калодка. Падамо вытрымкі.

— Якую работу правёў ЦСПСБ у падрыхтоўцы да сяўбы? — цікавіцца брыгада.

— Амаль ніякай... Ня было дырэктыў. Чакалі пленуму ЦСПСБ, каб атрымаць установку, — адказвае тав. Калодка.

— А як ідзе падрыхтоўка на цэнтральных праўленьнях саюзаў?

— Ня ведаю. Але, на маю думку, там нічога ня робіцца.

— Колькі-ж работнікаў вылучылі ЦСПСБ і ЦП саюзаў для практычнай падрыхтоўкі да пасеўнай кампаніі? — пытаюцца брыгадзіры.

— Ведаеце, у нас вялікія труднасьці, бо падрыхтоўка да сяўбы якраз супадае з іншымі кампаніямі, паасобна з рэарганізацыяй прафапарату.

— Ці падлічваеце вы членаў саюзаў, якія зьвязаны з вёскай?

— Падліку такога няма.

Зразумела, што з гэтай гутаркі брыгада добра ўявіла сабе, што прафсаюзы Беларусі яшчэ не пачалі нават і думаць аб падрыхтоўцы да пасеўнай кампаніі, што прафсаюзы яшчэ не зразумелі палітычнага і эканамічнага значэньня пасеўнай кампаніі бягучага году.

Што робіцца на цэнтральных праўленьнях саюзаў?

Брыгада УсеЦСПС адзначае, што толькі ў саюзе сельгаслесрабочых падрыхтоўка да сяўбы трохі адчуваецца. Прэзыдыум ЦП абгаварыў пляны зямельных органаў, вынес рад канкрэтных прапаноў, разаслаў прафсаюзнай масе дырэктыўны ліст. Але, зразумела, гэтага ўсяго вельмі мала для наданьня кампаніі больш баявога тэмпу.

З гутаркі з работнікамі ЦП саюзу сельгаслесрабочых брыгада даведалася, што наогул у падрыхтоўцы да сяўбы шмат хібаў. Тармозіцца арганізацыйна-тэхнічнае афармленьне часткі калгасаў. Слаба ідзе ачыстка насеньня. Ня выконваецца плян завозу насеньня і мінэральнага ўгнаеньня, дрэнна ідзе забесьпячэньне часткамі да машын і с.-г. прылад.

— Што-ж канкрэтнага зрабіла ЦП саюзу с.-г. і лес. рабочых, каб дапамагчы адпаведным установам асіліць гэтыя труднасьці? — пытаюцца брыгадзіры.

— Мы ўжо раз заслухалі даклады гэтых установ. 29-га студзеня заслухаем яшчэ раз...

Але аднымі дакладамі справе не дапаможаш. Акрамя таго, да 29-га яшчэ шмат часу, шмат чаго можна зрабіць. Брыгада параіла ЦП саюзу с.-г. і лес. рабочых наладзіць моцную сувязь з адпаведнымі ўстановамі і штодзенна сачыць і дапамагаць ім у падрыхтоўцы да сяўбы.

Пляны пасеўнай кампаніі да нізавых арганізацый яшчэ не даведзены. Пытаньня аб машына-трактарных і машына-конных станцыях у ЦП саюзу с.-г. і лес. рабочых яшчэ не абгаворвалі. «Стаіць у парадку дня» — адказалі работнікі ЦП саюзу.

Інфармацыя нізавых ячэек аб штодзенным руху пасеўнай кампаніі не наладжана. У культрабоце вакол пасеўнай кампаніі няма выразнай установкі.

ЦП саюзу саўгандальслужачых зараз праводзіць вярбоўку рахункаводаў для калгасаў, але пытаньня аб падрыхтоўцы да пасеўнай кампаніі наогул яшчэ не абмяркоўвала. Што робіцца на мясцох — ЦП ня ведае.

У ЦП саюзу працасьветы брыгада нікога з адказных працаўнікоў не знайшла, за выключэньнем інструктара. Старшыня ЦП — у Маскве на пленуме ЦК, загадчык АТЭ сядзіць у Маскве з 1-га сьнежня, загадчык культаддзелам абсьледуе Віцебскую арганізацыю. І толькі сакратар саюзу паехала на вёску, але па мабілізацыі ЦК партыі. Зразумела, што такое становішча — ненармальнае. Няўжо-ж нельга было абмежавацца адным работнікам у Маскве? Загадчык АТЭ мог прысутнічаць і на пленуме ЦК. Абсьледваньне Віцебскай арганізацыі можна было адкласьці. Між тым, адсутнасьць работнікаў прыпыніла ўсю падрыхтоўчую работу да пасеўнай кампаніі.

На пытаньне — ці даведзена да нізавых ячэек пастанова СНК аб пляне пасеўнай кампаніі — інструктар ЦП адказала:

— Ня ведаю. Мы зараз заняты перавыбарамі мясцкомаў (!?).

І саюз працасьветы, і іншыя саюзы яшчэ не падумалі аб культурным абслугоўваньні пасеўнай кампаніі.

Работа асобных прафсаюзаў ня ўвязана паміж сабою. Кіраўніцтва ЦСПСБ у гэтым сэнсе ні ў чым практычна яшчэ не праявілася.

Брыгада УсеЦСПС прымушана была зрабіць вывад, што прафсаюзы Беларусі яшчэ не пачалі сур'ёзна рыхтавацца да сяўбы, што ў гэтай рабоце баявога тэмпу яшчэ не адчуваецца.

**
*

У бліжэйшы час брыгада УсеЦСПС дэтальна азнаёміцца з работай ЦСПСБ і прафсаюзаў у галіне падрыхтоўкі да сяўбы. Пасьля гэтага брыгада абсьледуе менскія прадпрыемствы: «Бальшавік», «Энэргія», «Камунар», «Кастрычнік», гуту «Пралетары», шчотачную фабрыку, першую дзяржрукарню, хлебазавод, абутковую фабрыку і «Дрэваапрацоўшчык». Акрамя гэтага брыгада мяркуе наведаць адзін з раёнаў Менскай акругі і некалькі акруг Беларусі.

Брыгада ставіць сабе мэтай ня толькі даць штуршок прафсаюзам Беларусі для больш шпаркага разгортваньня падрыхтоўкі да сяўбы, але і практычна дапамагчы прафсаюзам лепш правесьці гэту работу шляхам супольнай распрацоўкі канкрэтных мерапрыемстваў.

Брыгада будзе працаваць у Беларусі на працягу месяца.

**
*

Учора брыгада ЎсеЦСПС наведала рэдакцыю газ. «Зьвязда», з якою устанавіла шчыльную сувязь.

П.

Паход камсамольцаў за калектывізацыю

БАБРУЙСК (наш кар.). Гарадзкая камсамольская арганізацыя пачала паход «за калектывізацыю». Мэта паходу —поўнасьцю калектывізаваць 5 сельсаветаў Бабруйскага раёну. Для выкананьня гэтай задачы ў раён камандыруецца 20 камсамольцаў, якія пройдуць 3-хдзенныя курсы. З 20-га студзеня арганізацыя праводзіць «нядзельнік» па зборы другараднага сырцу для экспарту. Сабраныя сродкі пойдуць на куплю трактара. У другой палове студзеня адбудзецца вечар камсамольцаў разам з спэцыялістымі сельскай гаспадаркі, прысьвечаны паходу.

На ўсіх заводах праводзяцца мітынгі з дакладамі аб калектывізацыі.

Трактарная калёна імя МОПР у БССР

На аб'яднаным пасяджэньні ЦК Мопру БССР і Менакруткому абгаварвалася пытаньне аб удзеле мопраўскай арганізацыі ў веснавой пасеўнай кампаніі.

Па дакладах прадстаўніка Наркамзему і Белкалгасцэнтру ў якасьці практычных мерапрыемстваў пастаноўлена наступнае.

1. Зьвярнуцца з адозвай да ўсіх вясковых мопраўцаў БССР пад лёзунгам: «Усе мопраўцы ў калгасы» і «Ніводнага мопраўца, які-б ня прымаў удзелу ў веснавой пасеўнай кампаніі».
2. Ва ўсіх акругах Беларусі пры актыўным удзеле мопраўцаў стварыць па аднаму калгасу імя Мопру.
3. У часе пасеўнай кампаніі арганізаваць ва ўсіх калгасах і саўгасах мопраўскія палоскі, з растлумачэньнем калгасьнікам аб сутнасьці і значэньні гэтых палосак.
4. Асыгнаваць 10.000 рублёў на арганізацыю трактарнай калёны імя Мопру БССР.

**
*

Менскі акруговы камітэт Мопру ў якасьці практычных мерапрыемстваў пастанавіў зараз-жа стварыць мопраўскую трыерную брыгаду. Накіраваць 3 трыеры па раёнах Менскай акругі на дапамогу калгасьнікам і бядняцкім гаспадаркам ў пасеўнай кампаніі.

Зьвярнуцца да ўсіх мопраўцаў гор. Менску аб удзеле ў пасеўнай кампаніі па зборы сродкаў на закупку трыераў, пад лёзунгам «Пятачок на мопраўскі трыер».

Навакол мопраўскіх трыераў у часе іх работы па ачыстцы насеньня разгарнуць шырокую прапаганду аб задачах Мопр'у. Арганізаваць ячэйкі Мопр'у па калгасах. Правесьці масавую вярбоўку калгасьнікаў і рабочых калгасаў у рады Мопру.

ЦУДЗІН.

Агляд газэты „Камунар Магілеўшчыны“

Даклад камісіі сэктару друку ЦК КП(б)Б на бюро Магілеўскага акругкому

На спэцыяльным пасяджэньні бюро Магілеўскага акругкому КП(б)Б заслухан даклад камісіі сэктару друку АППА ЦК КП(б)Б па правядзеньню агляду-абсьледваньня газэты «Камунар Магілеўшчыны».

Бюро акругкому КП(б)Б поўнасьцю згадзілася з матар'яламі, вывадамі і прапановамі камісіі, якія будуць пададзены на разгляд агітпропу і сакратарыяту ЦК КП(б)Б.

У пастанове бюро акругкому адзначаецца, што «... арганізацыя агляду-абсьледваньня поўнасьцю сябе апраўдала. Яна была злучана як з аказаньнем непасрэднай практычнай дапамогі і інструктаваньня апарату рэдакцыі, так і з значным завастрэньнем увагі да акруговай газэты з боку працоўных гораду і вёскі, у прыватнасьці масы калгасьнікаў, што разам узятае спрыяла росту аўтарытэту газэты, палепшаньню яе якасьці і павялічэньню тыражу.»

Побач з гэтым бюро Магілеўскага акругкому КП(б)Б прызнала, што газэта можа выканаць пастаўленыя перад ёй, у сувязі з суцэльнай калектывізацыяй акругі, складаныя і важныя задачы толькі пры ўмове тэрміновага павялічэньня фармату газэты з пераводам яе на штодзённае выданьне.

Незалежна ад вырашэньня пытаньня аб стварэньні штодзённай газэты, бюро акругкому ўжо зараз прыняло рад мер да паляпшэньня ўмоў работы рэдакцыі газэты «Камунар Магілеўшчыны».

У прыватнасьці, бюро акругкому пастанавіла значна павялічыць штат рэдакцыі, акрамя вылучае агранома-камуністага для сталай работы ў газэце, рэдакцыі даецца новае памяшканьне і г. д.

Па Савецкай Беларусі

Фабрыка „Пралетарская Перамога“ перайшла на 2 зьмены

БАРЫСАЎ (наш кар.). 15-га студзеня пачала працаваць другая зьмена новай запалкавай фабрыкі «Пралетарская Перамога». Зараз на фабрыцы працуе 800 рабочых. Сярэдняя прадукцыйнасьць—500 скрынь у зьмену. У бліжэйшы час, калі будуць пушчаны ў ход усе 7 аўтаматаў, фабрыка будзе выпускаць 1.000 скрынь у адну зьмену.

Не пазьней 15-га лютага фабрыка пяройдзе на 3 зьмены і на ёй будзе занята 1.200-1.300 рабочых.

Акруговая канфэрэнцыя рабселькораў

ВОРША (наш кар.). 20-га студзеня ў Воршы склікаецца акруговая канфэрэнцыя рабселькораў. На канфэрэнцыі будуць заслуханы даклады аб сацыялістычным будаўніцтве і задачах рабселькораўскага руху, аб выніках перавыбараў рэдкалегіі, аб ролі друку ў калектывізацыі і веснавой пасеўнай кампаніі.

Выпусьціць 1-ю пазыку калектывізацыі

ЧАШНІКІ (наш кар.). Адбыўся сход упоўнаважных калгасаў Іванскага сельсавету, прысьвечаны скончэньню суцэльнай калектывізацыі. На тэрыторыі сельсавету арганізавана адна камуна на плошчы 5.000 гэкт. Сход паслаў прывітальную тэлеграму ЦВК і СНК БССР, у якой запэўняе, што камунары будуць прымаць актыўны ўдзел у выкананьні 5-цігадовага пляну. Сход патрабаваў ад ураду выпуску першай пазыкі калектывізацыі.

Жыльлёвае будаўніцтва ў Барысаве

БАРЫСАЎ (наш кар.). У гэтым годзе будзе выдана на жыльлёвае будаўніцтва звыш 650.000 руб. супроць 300.000 у мінулым годзе. Будзе скончана пабудова 32 кватэрнага дому ў Нова-Барысаве, пабудаваны яшчэ адзін 30-кватэрны дом, дзіцячы ачаг, лазьня.

Акрамя таго, у гэтым годзе пачнецца будаўніцтва жалеза-бэтоннага мосту праз Бярэзіну, які будзе каштаваць 700.000 руб.

АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ СХОД АКТЫВУ МОПР'у

КЛЮБ АКРВЫКАНКОМУ (Пляц Волі)

У пятніцу, 17 студзеня, а 7 гадз. увеч., АДБУДЗЕЦЦА

агульна-гарадзкі сход актыву МОПР'у

Парадак дня:

1. Папярэднія вынікі кампаніі агляду ячэек МОПР'у і зімовай дапамогі палітзьняволеным

Яўка для ўсіх членаў АК, Райкомаў, бюро ячэек і рэвіз. камісій—абавязкова. Запрашаюцца лёгкія кавалерыстыя і ўдзельнікі брыгад, якія праводзілі агляд ячэек у горадзе і на вёсцы Менскай акругі

Пасьля сходу—КІНО

МЕНАКРУГКОМ МОПР'у

За актыўны ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве

(На менскай нарадзе рабкораў савецкіх устаноў)

На працягу апошніх 3-х год рабкоры савецкіх і гандлёвых устаноў ні аднаго разу ня скліканіся саюзам на нараду. На гэты раз прышло 60 рабкораў. Яны прышлі ў свой саюз, каб дапамагчы яму ў яго адказнай рабоце, каб разгарнуць шырока работу па пасеўнай кампаніі, каб прыняць удзел у перабудове прафэсыянальнай работы, выкрываць глушыцеляў самакрытыкі.

— Рабкоры сав. устаноў знаходзяцца ў цяжкіх умовах работы,—заявілі рабкоры,—іх часамі называюць вар'ятамі, кладзеймі, псыхапатамі, іх звальняюць, а саюз да гэтага часу амаль не рэагаваў на такія агідныя выпадкі. Наадварот былы старшыня саюзу т. Мурзіч сам цкаваў рабкораў.

— Цяжкая спадчына Мурзіча,—казалі рабкоры,—яшчэ да гэтага часу адчуваецца. Так, старшыня мясцкому Саюзхлеб Дэмбін выступае супроць актыўных рабкораў.

На нарадзе прадстаўнікі саюзу заявілі, што няма актыву. Рабкоры павінны быць першымі пачынальнікамі ў дапамозе саюзу, у першую чаргу па пасеўнай кампаніі. Служачыя яшчэ да гэтага часу не ўявілі сабе ўсёй важнасьці і сур'ёзнасьці гэтае кампаніі. Рабкорам трэба неадкладна перайсьці ад слоў да справы, трэба арганізаваць налёты з мэтай праверкі выкананьня дырэктыў ураду па пасеўнай кампаніі.

— На многіх вучастках прафработы справа стаіць ня зусім добра: эканомработа занядбана, сацспаборніцтва ў некаторых выпадках правальваецца, дысцыпліна ў сав. установах не адчуваецца, —заявілі рабкоры. Патрэбны самыя рашучыя меры для карэннай ломкі ўсёй прафработы.

Многа таксама гаварылі рабкоры аб мясцовым друку, які аддае мала ўвагі рабкораўскім заметкам. Надзенныя заметкі праляжваюць па 2-3 месяцы і друкуюцца са значным спазьненьнем, калі вострасьць таго ці іншага пытаньня прайшла.

«Наша Газета» за апошні час таксама ня мае сувязі з беларускімі рабкорамі. Газэта несваячасова зьмяшчае матар'ял, не адказвае на рад лістоў, не вядзе выхаваўчай работы сярод менскіх рабкораў.

На нарадзе рабкоры ўзялі на сябе абавязак праверыць выкананьне дырэктыў ураду па пасеўнай кампаніі, а таксама праверыць, як у калектывах праламляюцца новыя мэтады прафработы.

У канцы агульны сход рабкораў пастанавіў паслаць тэлеграму (Шклоў), дзе адбываецца суд над асобамі, якія давялі рабкора Багайскага да самагубства, з патрабаваньнем прыстасаваць да іх самыя суровыя меры пакараньня.

Агульны сход таксама вынес рэзалюцыю, якая ганьбіць старшыню мясцкома саюзхлеба Дэмбіна, які ўзьвёў паклёп на аднаго актыўнага рабкора. У рэзалюцыі патрабуецца неадкладна выключыць Дэмбіна са складу мясцкому і з членаў саюзу.

С. ПЧОЛКІН.

Залатыя рэчы—у фонд індустрыялізацыі

Жонкі рабочых на справе дапамагаюць сацыялістычнаму будаўніцтву

Нядаўна культкамісія ЖАКТ'у № 3 арганізавала агульны сход хатніх гаспадынь, на якім былі пастаўлены даклады аб гаспадарчых труднасьцях і зборы рызьзя для экспарту. На сходзе прысутнічала каля 200 гаспадынь—жонак рабочых і служачых.

Скончыўся даклад...

Да трыбуны падыйшла жонка рабочага - будаўніка тав. Форына і заявіла:

— Дазвольце мне сёе-тое ахвяраваць на карысьць індустрыялізацыі. Форына здала дзьве пары залатых завушніц, тры залатыя пярсьцёнкі, два срэбраныя келіхі і падсьвечнікі.

Пачынаньне тав. Форынай было горача спаткана хатнімі гаспадынямі.

Цяжка перадаць той уздым, які ахапіў сход. Адна за другой падыходзілі жонкі рабочых да трыбуны і здавалі каштоўныя рэчы. Жонка будаўніка Кацман аддала залаты шлюбны пярсьцёнак і медны самавар.

Тое самае зрабілі і т. т. Мушкіна, Эбэр, Суціна, Вайнэр, Кабакова, Штэйн, Крэйніна, Цукернік, Немцава, Ароцкер, Дзіманштэйн і інш.

Старыя кабеты — ўтрыманкі рабочых не адсталі ад больш маладых. Рудніцкая — 60 год — здала пару падсьвечнікаў, бабуля Салавейчык — 80 год — ахвяравала свае падсьвечнікі і заявіла: «нядаўна я малілася на іх, зараз адмаўляюся ад рэлігіі і згоднаісьці ў агульную кухню». Стары Окунь здаў 5 падсьвечнікаў і два залатыя пярсьцёнкі.

Многія з прысутных пабеглі дамоў, каб прынесьці каштоўнасьці і перадаць іх зараз-жа ў фонд індустрыялізацыі.

Энтузіязм працоўных жанчын выразна сьведчыць аб тым, што яны добра зразумелі вялізнае значэньне індустрыялізацыі краіны для пабудовы сацыялізму.

Н. Д.

МЕНСК

Камсамольскі суботнік для збору ўтылю

15-га студзеня Кастрычніцкі РК ЛКСМБ арганізаваў суботнік для збору ўтылю. У суботніку прымала ўдзел 1.000 камсамольцаў і школьнікаў. Вынікі суботніка надзвычайна добрыя.

Усе сродкі ад суботніка пойдуць на карысьць камсамольскай трактарнай калёны. Вытворчыя ячэйкі раёну арганізоўваюць па 2 нядзельнікі на сваіх прадпрыемствах у карысьць гэтай калёны. Навучальныя і вайсковыя ячэйкі таксама арганізоўваюць нядзельнікі.

Цэны на жывёлу, якая загатаўляецца на рынку

Наркамгандлем БССР устаноўлены канвэнцыйныя цэны на жывёлу, якая загатаўляецца на рынку. Паводле гэтых цэн за добраякасную карову можна плаціць максымальна 175-200 руб. Белсельтрэст зараз праводзіць загатоўкі кароў для саўгасаў і ўжывае пры гэтым устаноўленыя Наркамгандлем цэны.

Загатоўкі кароў адначасова з Белсельтрэстам праводзіць і Менсельпрам, які на рынку за апошнія дні значна пераплачвае за каровы. Так, за карову, якая каштуе 170-200 руб., Менсельпрам плаціць 300-350 руб. У выніку гэтага зрываюцца пляны Белсельтрэсту па куплі кароў.

Дадатковы прыём на курсы па падрыхтоўцы ў ВНУ

З 15 па 30 студзеня адкрыты дадатковы прыём на курсы па падрыхтоўцы рабочых у ВНУ пры БДУ і пры заводах «Бальшавік» і «Чырвоная Зара».

На курсы будуць прымацца выключна рабочыя з вытворчым стажам ня менш 3-х год. Для жанчын і асоб, якія скончылі прафтэхшколы, стаж зьмяншаецца да 2-х год.

Зямляўпарадкаваньне калгасаў

Прэзыдыум Менскага акрвыканкому прыняў да ведама заяву т. Каранеўскага аб тым, што ўсе калгасы Меншчыны, арганізаваныя да 15 сьнежня 1929 году, ужо зямляўпарадкаваны. Адначасова прэзыдыум АВК даручыў акрземаддзелу да пачатку сяўбы зямляўпарадкаваць тыя калгасы, якія арганізаваліся пасьля 15-га сьнежня і якія будуць яшчэ арганізаваны да пачатку веснавой пасеўнай кампаніі.

Мэталяпрамысловасьць—на ўсебеларускай выстаўцы

Мэталяпрамысловасьць БССР рыхтуецца да с.-г. выстаўкі, якая адбудзецца ўлетку гэтага году.

На выстаўцы прадпрыемствы Белмэталятрэсту пакажуць дасягненьні, якіх яны дабіліся за кароткі тэрмін свайго існаваньня.

Завод «Энэргія» пакажа на выстаўцы камнядрабілку, асноўнае абсталяваньне крухмальных заводаў, скурана-абутковыя машыны, такарныя варштаты свайго вырабу; завод «Камунар»—прылады малочных фабрык, начыньне, абсталяваньне для помпаў; завод «Чырвоны Мэталісты»—4 тыпы плугоў і электрыфікаваныя арфы; завод «Пралетары»— вадагрэўныя катлы і растворамяшалкі; завод «Рухавік Рэвалюцыі»—сілосарэзкі, ручныя малатарні, сячкарні.

Акрамя таго, у сувязі з калектывізацыяй сельскай гаспадаркі, на выстаўцы будуць прадстаўлены машыны, якія ўжываюцца ў аграмаджаным сэктары сельскае гаспадаркі.

Адкрыўся фізкультурны тэхнікум

16 студзеня адкрыўся фізкультурны тэхнікум.

У гутарцы з нашым супрацоўнікам дырэктар тэхнікуму фізкультуры БССР тав. Душман паведаміў наступнае.

У тэхнікум залічана 45 чалавек, з якіх толькі пяць жанчын. 80 проц. усяго складу студэнтаў—рабочыя з вытворчасьці, рэштка (20 проц.)—батракі і бедныкі. Камсамольцаў—60 проц., партыйцаў—16 проц. Курс навучаньня разьлічаны на 3 гады.

У навучальны плян уваходзяць як спэцыяльныя дысцыпліны (усе віды спорту, тэарытычнае ўгрунтаваньне фізкультурных практыкаваньняў і інш.), так і агульна-асьветныя. Тэхнікум будзе выпускаць кваліфікаваных выкладчыкаў фізкультуры для прафгурткоў.

Дрэнна з інтэрнатам для студэнтаў і з памяшканьнем для заняткаў. Тэхнікум прымушаны будзе займацца часова ў розных памяшканьнях.

Тэхнікум зьяўляецца першым у БССР і чацьвертым у СССР.

Ц.

Дом спэцыялістых сельскае і лясное гаспадаркі

У суботу, 18-га студзеня ў зале Дому Селявіна адбудзецца чарговая ЛЕКЦЫЯ ПАЛІТВУЗУ на тэму: «РЭКАНСТРУКЦЫЯ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ І ЗАДАЧЫ Ў СУВЯЗІ З ГЭТЫМ СПЭЦЫЯЛІСТЫХ».

Дакладчык тав. Рачыцкі.

Пачатак роўна а 6-ай гадзіне ўвечары. Запрашаюцца таксама члены саюзу СГЛР

Менская электрастанцыя перагружана

Вырашэньне пытаньня аб пашырэньні існуючай зараз электрастанцыі ў Менску значна спазьнілася. А гэта прывяло да таго, што Эльвод вымушаны адмаўляць некаторым прамысловым прадпрыемствам, а таксама значнай частцы працоўнага насельніцтва ў водпуску патрэбнай колькасьці электраэнэргіі.

Эльвод вымушаны таксама перавесьці значную частку прадпрыемстваў на работу ў 3-ю зьмену, зьменшыць асьвятленьне вуліц, выключыць асьвятленьне вітрын і зрабіць цэлы рад іншых мерапрыемстваў, каб зьменшыць непасільную перагрузку станцыі. У 1930-31 г. магутнасьць электра станцыі павінна дасягнуць 6.750 кілёват, а патрэбы гораду ў электраэнэргіі павялічацца да 6.800 квт., а ў 1932-33 г.—да 9.250 квт.

На аснове даных работы станцыі мінулых 3-х год, можна быць упэўненым, што вызначаныя нагрузкі зьявяцца пераменшанымі. Такім чынам, калі да канца 1931-32 году ня будзе пушчана ў ход новая электрастанцыя, будзе падарвана энэргетычная база для разьвіцьця прамысловасьці і ня будуць задаволены патрэбы працоўных.

Улічваючы тое, што тэрмін вырабу і мантажу асноўнага абсталяваньня будзе цягнуцца каля 2-3 год, пытаньне аб пабудове новай электрастанцыі павінна быць разьвязана зараз-жа і безадкладна. А між тым, варыянты ДЭТ'у на пытаньні аб месцы пабудовы новай электрастанцыі да гэтага часу не разгледжаны, іх месца пабудовы да гэтага часу ня знойдзена.

Трэба зараз-жа вырашыць пытаньне з пабудовай новай электрастанцыі, бо ў адваротным выпадку ўсе пляновыя меркаваньні аб разьвіцьці нашай прамысловасьці ня будуць ажыцьцёўлены.

РАБОЧЫЯ ЭЛЬВОДУ.

Пасяджэньне Бел бюро сэкцыі працаўнікоў друку адбудзецца ў суботу, 18-га студзеня а 7-ай гадзіне ўвечары ў памяшканьні клюбу друкароў.

Парадак дня:

1. Вынікі перапісу і рэарганізацыі сэкцыі.
2. Аб шэфстве над нізавым друкам.
3. Аб удзеле сэкцыі ў трохмесячніку беларускай пралетарскай культуры.
4. Бягучыя справы.

Яўка ўсіх членаў Бел. бюро абавязкова. Запрашаюцца і ўсе члены сэкцыі.

Адказны сакратар Бел бюро АНІШЧУК.

ДА ВЕДАМА

ДЭЛЕГАТАЎ 1-ай МЕНСКАЙ АКРУГОВАЙ АГІТПРАПАГАНДЫСЦКАЙ КАНФЭРЭНЦЫІ МОПР'у,

якая адкрываецца 21 студзеня у ДОМЕ ПРАЦАСЬВЕТЫ

[illegible]

МЕНАКРУГКОМ МОПР'у.

За што т. Барсукоў зьнімаецца з работы наркома аховы здароўя

[illegible]

Паведамленьні

СЕНЬНЯ

Фрунзаўскі РК КП(б)Б паведамляе, што а 7 гадз. увеч. у памяшканьні клюбу Белпэдтэхнікуму (Савецкая, 107) адбудзецца раённы сход камуністак-жанарганізатараў і кіраўнікоў дэлегацкіх сходаў. Яўка абавязкова.

Дом Камасьветы, а 6 гадз. увеч. адбудзецца дыспут на тэму: «Роля тэатру ў рэканструкцыйны пэрыяд». Уступны даклад зробіць нач. Галоўмастацтва тав. Некрашэвіч. Пасьля дыспуту—мастацкая частка. Білеты рассылаюцца па арганізацыях і выдаюцца ў чытальні Дому.

Вячэрняя саўпартшкола, а 6 гадз. увеч. у памяшканьні **Дому Камасьветы** адбудзецца **сход усіх выкладчыкаў** і стараст вячэрняй саўпартшколы. Будуць абмяркоўвацца вынікі першага паўгодзьдзя.

Кастрычніцкі РК КП(б)Б, а 7 гадз. увеч. у памяшканьні РК адбудзецца дэлегацкі сход 2-й групы. Дэлегаткі ДПУ, НКЮ, НКФ, дому груднога дзіцяці, тубінстытуту, БДУ, яўпэдтэхнікуму, лямцавай фабрыкі, папраўчага дому, шчацінняй фабрыкі, банкаўскіх устаноў, ЦКК-РСІ, страхкасы, абутковай майстэрні і АБВШ павінны зьявіцца абавязкова.

БДУ, а 9 гадз. 40 мін. увеч. у новым анатамічным будынку адбудзецца агульны сход студэнтаў праўгасу. Будзе заслуханы даклад аб чарговых задачах саюзу саўгандальслужачых і адбудуцца выбары на акруговую канфэрэнцыю і ўсебеларускі зьезд саюзу саўгандальслужачых.

Дом Працасьветы, а 5 гадз. 30 мін. увеч. адбудзецца сход школьнай цэх'ячэйкі калектыву ЛКСМБ працасьветы.

Пэдгабінэт. Лекцыя праф. Панкевіча на тэму «Палітэхнічная школа ў пэрыяд дыктатуры пралетарыяту» адбудзецца **ня ў доме Працасьветы, а ў залі 2-й школы (Ленінская, 21),** а 7 гадз. увеч.

Дом Чырвонай Арміі

Для начскладу кадру і запасу

18 студзеня а 19 гадзіне—даклад—абмен вопытам т. Дадавова, на тэму: «Мэтодыка стралковага навучаньня ў роце».

Пасьля дакладу—кіно.

ЗАЎТРА

Дэкадны Камвуз. Заняткі на гістарычным цыклі адбудуцца ў 18 гадз. (лектар т. Югаў); на эканамічным—у 18 гадз. (лектар т. Аксельрод) і на філёзофскім —у 20 гадз. (лектар т. Валабрынскі).

Пэдгабінэт а 7 гадз. увеч. адбудзецца канфэрэнцыя выкладчыкаў мовы і літаратуры школ гор. Менску. Праф. Саўсун зробіць даклад на тэму: «Марксыцкія асновы выкладаньня літаратуры ў школе».

***

Дом Камасьветы. 20 студзеня, а 7 гадз. увеч. у пакоі № 6 адбудзецца групавая кансультацыя тав. Абрамсона на тэму: «Мясная праблема». Запрашаюцца групавыя і цэхавыя арганізатары, жанарганізатары, партыйцы—сябры кааперацыйных лавачных камісій і старшыні культкамісій.

Вячэрняя саўпартшкола. 20 студзеня а 7 гадз. увеч. у памяшканьні **Дому Камасьветы адбудзецца агульны сход усіх слухачоў вячэрняй саўпартшколы.** Будуць абмяркоўвацца вынікі вучобы першага паўгодзьдзя.

Фрунзаўскі РК КП(б)Б 19 студзеня, роўна а 6 гадз. увеч. у залі Менгарсавету склікае аб'яднаны сход ячэек: саўгасу імя Лекерта, саўгасу «Чырвоны Транспарт», саўгасу імя Розы Люксэмбург, бульбяной станцыі, дасьледчага інстытуту імя Леніна, хлебазаводу, муз тэхнікуму, прыгараднага сельсавету. Члены і кандыдаты КП(б)Б на гэты сход павінны зьявіцца абавязкова.

Фрунзаўскі РК КП(б)Б 24 студзеня роўна а 7 гадз. увеч. у залі акруркому (3-ці паверх) склікае нараду старшынь рэдкалегій насьценгазэт, членаў рэдкалегій (партыйцаў і камсамольцаў), сьцянкораў (партыйцаў і камсамольцаў), апоргаў усіх ячэек КП(б)Б і ЛКСМБ і прадстаўнікоў фабзаўмясцкомаў (партыйцаў). Будуць заслуханы інфармацыі з месц аб выкананьні пастаноў РК і аб выніках перавыбараў рэдкалегій насьценгазэт, а таксама будзе даклад аб далейшых задачах рэдкалегій і парткіраўніцтве.

Клюб навуковых працаўнікоў

20 студзеня—канцэрт-вечар

Білеты ў канцылярыі клюбу

Кастрычніцкі райком КП(б)Б паведамляе, што ніжэй пералічаныя таварышы прымацаваныя дакладчыкамі ў ленінскія дні да наступных прадпрыемстваў: **Гантман** (ЦК КП(б)Б), **Ляўкоў** (ЦК КП(б)Б)—да гарбарні «Бальшавік»; **Васілевіч** (ЦК КП(б)Б), **Кугель** (рабфак) —да заводу «Энэргія»; **Рыскін** (ЦК КП(б)Б)—да зав. «Чырвоная Зорка»; **Стракоўскі** (ВСНГБ)—да МББ чыг. у клюбе імя Леніна; **Цёмкін** (УЦ)—да яч. станцыі таварная МББ; **Канаплін** (БДУ), **Каран** (акругком КП(б)Б) — да гуты «Пралетары»; **Мікуліч** (НКФ), **Барсукоў** (Наркамздраў) — да хэмфармзаводу; **Міхайлаў** (НКЮ), **Аграноўскі** (Калгассаюз)—да сьпіртзаводу; **Кардашэнка** (НКФ), **Лібман** (Малочны саюз)—да бывдлабойні; **Сташэўскі** (НКЮ), **Холад** (Белмясгандаль) — да каўбаснай фабрыкі; **Кейлін** (яч. грузчыкаў), **Цырлін** (Белкаапсаюз)—да яч. грузчыкаў; **Каменштэйн** (ЦП мэдсанпрацы), **Кумкес** (Белкаапсаюз)—да абутковай фабрыкі; **Зяпючонак** (МЦРК), **Гольмшток** (яўпэдтэхнікум)—да лямцавай фабрыкі; **Іваноў** (УЦ), **Эпштэйн** (БДУ)—да шчотачнай фабрыкі; **Яршоў** (Усекабанк), **Брыскін** (Сампрамсаюз) — да шчацінняй ф-кі; **Ашаровіч** (яўбюро ЦК КП(б)Б), **Лазоўскі** (ЦКК РСІ)—да Белсампрамсаюзу; **Міхайлаў** (ДПУ), **Левін** (рабфак)—да яч. палаты мер і вагі; **Падольскі** (каса ашчаднасьці), **Крэмер** (ЦК КП(б)Б)—да яч. ЦП'у; **Эрэнбург** (акругком КП(б)Б), **Рэзьнікава** (НКЮ)—да дому груднога дзіцяці; **Вайтэнка** (ЦП саюзу сельгаслесрабочых), **Клыс** (БДУ) — да абутковай майстэрні Гандльбуду; **Арапучык** (БСІКО),—да яч. Утылізацыі; **Хаскін** (Белкаапсаюз), **Штэйман** (гарбарня)—да ф-кі «Адраджэньне»; **Левіна** (Кастрычніцкі РК КП(б)Б), **Жыгмунд** (чыг.), **Альперовіч** (МЦРК), **Левін** (Белжылсаюз)—да яч. ЦРД. Апрача вышэйпералічаных таварышоў, яшчэ вылучаюцца наступныя т. т.: **Яцкевіч, Палякоўскі, Конюхаў, Вілько, Карась, Лапотка, Караноўскі, Рабіновіч, Жураўлёў,** якія будуць выкарыстаны АПА райкому КП(б)Б. Усе сакратары парт'ячэек прадпрыемстваў, да якіх прымацаваны таварышы, павінны самастойна дагаварыцца з імі аб дні і часе дакладу. Усе дакладчыкі на тэму «6 год бяз Леніна» павінны прысутнічаць на кансультацыі, якая адбудзецца 19-га студзеня г. г. роўна а 7 гадз. увеч. у памяшканьні Дому партасьветы, пакой № 6.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ.

Мазырскі Акругком КП(б)Б выказвае глыбокі жаль з прычыны несваячасовай страты свайго члена бюро, стойкага бальшавіка

Ізраіля Давідавіча ЛЕВІНА.

Бюро Акругкому КП(б)Б.

Мазырскі Акругком КП(б)Б выказвае спачуваньне сям'і тав. ЛЕВІНА, з прычыны несваячасовай сьмерці

ІЗРАІЛЯ ДАВІДАВІЧА.

Белдзяржвыдавецтва СТАЛІН—Аб правым ухіле ва УсеКП(б) друкуецца і на днях выходзіць

Дзяржаўны Яўрэйскі Тэатр БССР

Патніца, 16 студзеня, для саюзу харчавікоў

Білеты ў саюзе.

Э. ТОЛЬЛЕР

ГОП-ЛЯ, ЖЫВЁМ

Пачатак роўна а 8 гадз. 30 м.

Кіно-тэатр „КУЛЬТУРА“.

ТОЛЬКІ 2 ДНІ ў суботу, 18 і нядзелю, 19 студзеня

па 2 агульнадаступных сэансы.

Пачатак 1-га сэансу а 2-й гадз., 2-га а 4 гадз. дня.

2 карціны ў адзін сэанс 2

1. Заслуж. артыстыя Н. Ф. Манахаў і А. Н. Лаўрэнцяў у мастацкім фільме ЧАЛАВЕК з ПАРТФЭЛЕМ драма ў 6 частках паводле п'есы Файко.

2. Вядомы амэрыканскі спартсмэн-комік Гарольд Лёйд у фільме БАБКІН УНУЧАК камэдыя ў 5 частк.

Кошт білетаў ад 15 да 25 кап.)—(Каса адчынена ад 12 гадз. дня.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „ЮНЫ ПІЯНЭР“.

ТОЛЬКІ 3 ДНІ 17, 18 і 19 студзеня

РЭВАЛЮЦЫЙНЫ БЫТАВЫ ФІЛЬМ

ГЭРОІ ДОМНЫ

ў 7 частк.

У гал. ролі: І. ШТРАУХ, В. КАРАЛЁВА.

ШТОДЗЕННА 2 СЭАНСЫ.

ПАЧАТАК 1-га сэансу а 2 г., 2-га—3 г. 30 м.

КАСА адчынена ад 12 гадз. дня.

БЕЛДЗЯРЖКІНО

даводзіць да ведама ўсіх кіно-тэатраў БССР, клюбаў, маючых кіно-ўстаноўкі, і кааперацыйных арганізацый, што пры Белдзяржкіно

АДЧЫНЕНА КІНО-МАЙСТЭРНЯ

для рамонту кіно-апаратаў усіх сыстэм кіноперасовак і дынама-прываду для перасовак.

Заказы на рамонты прымаюцца ў майстэрні Белдзяржкіно—Савецкая, 97/8.

БЕЛДЗЯРЖКІНО.

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА ЯЎРЭЙСКАГА — МЭДЫЧНА-САНІТАРНАГА Т-ВА

Ленінская, № 25, побач з 2-м Домам Саветаў, тэл. 12-66

АДКРЫТА ад 11 гадз. ран. да 9 г. увеч.

Прыём хворых па ўсіх спэцыяльнасьцях:

По ўнутраных з 11—1½ г. дня і ад 2—7 г. увеч.
» зубных з 11—1½ г. дня і ад 5—7½ г. увеч.
» жаночых з 6—8 г. увеч. Па хваробах вока з 7—9 г. ув.
» нэрвовых з 6—8 г. увеч. » хваробах вуха, горла і носа з 7—9 г. увеч.
» хірургіч. з 5—7 г. увеч.

Адкрыт ранішні прыём па ўнутраных, дзіцячых і зубных хваробах з 11—2 гадз.

Электра-сьвета-лячэньне і кварц адкрыты з 11—2 гадз. дня і з 5—8 гадз. увеч.

Рэнтген (здымкі, прасьвечваньні, лячэньне) адкрыт з 11—1 гадз. дня і 6—8 г. увеч.

Прыём хэміка-бактэрыялёгічных аналізаў. Аптэка.

Кансультацыя прафэсароў:

Праф. Кроль—чацьв. 6 г. ув.
» Выдрын—аўторк. 6 г. ув.
» Рубашоў—панядз. і пятн. 6 г. ув.
» Бурак—пятн. 3 г. дня.
Д-р Манасзон—аўторк. 7 г. ув. (па страўн.-кішэчн.).
Доцэнт М. Н. Шапіра—па аўторк. з 5 г. увеч.
Праф. Камінскі—панядз. і чацьв. з 3 г. дня.
» Сакалоўскі—серад. з 6 г. увеч.
» Мелкіх—чацьв. 6 г. ув.
» Гаусман—серадах 6 г. увеч.
Д-р Розэнталь—серад. і суб. 8 г. ув. (па скурных)

Урачэбная дапамога на даму запісь з 9 гадзін раніцы да 9 гадз. увеч.

Начное дзяжурства дактароў ад 9 гадзін увечары да 7 гадзін раніцы.

Прыём хворых па лекавых кніжках таварыства.

— Для ўсіх іншых грамадзян за агульнадаступную плату —.

Будучы на працягу шмат гадоў сьпеваком у розных сынагагальных хорах, я пераканаўся, што рэлігія і яе служкі зьяўляюцца толькі зброяй у руках буржуазіі для асьляпленьня рабочага і бедняка-працоўнага, а таму заяўляю, што я назаўсёды парываю з рэлігіяй і яе прыслужнікамі.

Ц. І. Немзер.

Друкарні Бел. Дзярж. с.-г. Акадэміі

патрэбен КАРЭКТАР,

які добра ведае бел. мову, на сталую працу. Заявы накіроўваць па адрасе: Горы-Горкі, с.-г. Акадэмія, выдавецтву.

Кіно-тэатр КУЛЬТУРА

Новы вялікі мастацкі фільм „СЬЦЯГ НАЦЫІ“ у 6-ці частках.

Звыш праграмы—кіно-часопіс „ЧЫРВОНАЯ БЕЛАРУСЬ“ (вытворч. Белдзяржкіно).

Пачатак сэансаў а 7 гадз. Каса—ад 5 г.

Кіно Інтэрнацыянал

БУНТ БАБУЛЕК камэдыя ў 5 частках.

Звыш праграмы цікавы культурфільм Па цюленіў па лярныя ільды у 3-х частках.

Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. Каса—ад 5 гадз.

Кіно Пралетары

Ліа-дэ-Пуці і Вэрнэр Краус у нямецкім фільме вытворч. „Уфа-фільм“

РЭЎНАСЬЦЬ камэдыя ў 6 частках.

Штодзённа 4 сэансы.

Пачатак 1-га сэансу—а 6 гадз. 30 мін., 2-га—7 г. 40 м., 3-га—9 г. 10 м. і 4-га—10 г. 30 м.

Каса адчынена ад 5 гадз.

Кіно Спартак

Вядомыя комікі ПАТ І ПАТАШОН у карціне ПАТ-АРЫСТАКРАТ камэдыя ў 7 частках.

Пачатак 1-га с. а 6 г. увеч. Каса—ад 5 гадз.

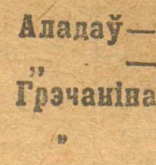

ВЫШЛІ З ДРУКУ І ПРАДАЮЦЦА ВА ЎСІХ КНІГАРНЯХ Б. Д. В. і БЕЛКООПСАЮЗУ

наступныя ноты:

М. Аладаў—„Далінаю жыта“ — (Солё з акампанімэнтам фортэп'яна). . Цана 20 кап.
„ —„Ой, загуду, загуду“—(Для мяшанага хору) . . . . Цана 20 кап.
А. Грэчанінаў—„Ляцела зязюля“ - (Солё з ак. ф-на). . . . . . . Цана 18 кап.
„ —„А ды ня пып“—(Для мяш. хору). . . . . Цана 20 кап.
„ —„Цяпер купала“—(Для мяш. хору). . . . . Цана 18 кап.
Іпалітаў-Іваноў—„Ой ты бела бяроза“—(Для мяш. хору). . . . . Цана 18 кап.
А. Нікольскі—„Дзе ты, хмелю, зімаваў“—(Для мяш. хору). . . . Цана 20 кап.
„ —„А ў лесе, лесе“—(Для мяш. хору). . . . . Цана 20 кап.
Я. Прохараў—„Ах, ты зорка мая“—(Для жаночага хору). . . . . . Цана 20 кап.
„ —„Ой, рана, ды на зары“—(Для жаночага хору). . . . Цана 20 кап.
М. Равенскі—„Прыляцелі гусі“—(Солё з ак. ф-на). . . . . Цана 20 кап.
„ —„Ня стой, каліна“— (Для мяшанага хору). . . . . . . Ц на 20 кап.
„ —„Як стаяла бела бяроза“—(Для мяшанага хору). . . . Цана 20 кап.
А. Туранкоў—„Ой з-пад лесу цёмнага“—(Для мяшанага хору). . . Цана 20 кап.
М Мацісон—„Рэвалюцыйныя песьні—(Для хору) вып. І. . . . . . . Цана 20 кап
„ „ „ „ вып. ІІ. . . . . . . Цана 25 кап

ЗАОЧНЫЕ ГОСКУРСЫ РОСПИСИ (РАЗРИСОВКИ). Роспись по всевозможным тканям: мягким золот., серебр., маслян., рельефн. анилин. не расплыв. красками. Бисерн., жемчужн. и мерцающ. пересыпками. Роспись по сосудам, стеклу, целлулоиду, коже и дереву. Полный курс, 12 уроков в 4 мес. К урокам дается свыше 100 рис. (кроме текстовых). По оконч. выд. свидет. Уменье рис. не требуется. Проспект и программа высыл. за 20 коп. мел. мар.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ СОНО

МОСКВА, ул. Дзержинского, д. 1.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты да 2 гадзіны дня

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА“ званіце па тэл. 2-49

Для здачы АБВЕСТКІ у газэту „ЗЬВЯЗДА“ званіце па тэл. 7-81

Друкарня газэты «Зьвязда», Менск. Менск, Галоўліт № 337.